

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

เปรียบเทียบการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการ
เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ในช่วงอายุปีที่ 5 – 6 ปี ในสภาพดินทรายชายฝั่ง
ทะเลและในสภาพดินร่วนปนเหนียว

Compare Growth and Yield Between 6 Clones of Oil Palm At
The Ages of Fifth and The Sixth Year on Coastal Soil Area and
Silty Clay Loam

โดย

ประสาทพร กอวยชัย และคณะ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2557

รหัสโครงการวิจัย

มจ. 1 - 56- 013

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง เปรียบเทียบการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการ
เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ในช่วงอายุปีที่ 5 – 6 ปี ในสภาพดินทราย
ชายฝั่งทะเลและในสภาพดินร่วนปนเหนียว

**Compare Growth and Yield Between 6 Clones of Oil Palm At
The Ages of Fifth and The Sixth Year on Coastal Soil Area and
Silty Clay Loam**

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2556

จำนวน 349,200 บาท

หัวหน้าโครงการ   ประสาทพร กอวยชัย

ผู้ร่วมโครงการ   ปิยนุช จันทรัมย์พร

                                  แหวดีมัน แหวแด

                                  ฉุติมา ศรีพร

งานวิจัยเสรีจลินสมบูรณ์

22 / กันยายน / 2557

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ในช่วงอายุปีที่ 5 – 6 ปี ในสภาพดินทรายชายฝั่งทะเลและในสภาพดินร่วนปนเหนียว ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร ในปีงบประมาณ 2556 เป็นจำนวนเงิน 349,200 บาท (สามแสนสี่หมื่นเก้าพันสองร้อยบาทถ้วน) บัดนี้โครงการวิจัยได้เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอขอบคุณสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้และขอแนะนำเสนอโครงการวิจัยฉบับนี้ โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจไม่มากก็น้อย

คณะผู้จัดทำวิจัย

สารบัญเรื่อง

	(หน้า)
สารบัญตาราง	ก
สารบัญภาพ	ข
บทคัดย่อ	1
Abstract	2
คำนำ	3
วัตถุประสงค์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
การตรวจเอกสาร	4
อุปกรณ์และวิธีการ	34
ผลการวิจัย	36
วิจารณ์ผล	39
สรุป	40
เอกสารอ้างอิง	41

(ก)

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แผนงานให้ปุ๋ยในรูปเมล็ด	10
ตารางที่ 2	ข้อมูลการผลิตของปาล์มน้ำมันลูกผสม	13
ตารางที่ 3	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของดินสำหรับปาล์มน้ำมัน	15
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆ ของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 6 เดือน	16
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆ ของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 12 เดือน	17
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 3 เดือน	18
ตารางที่ 7	ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 6 เดือน	19
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 9 เดือน	19
ตารางที่ 9	ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 12 เดือน	20
ตารางที่ 10	ความแตกต่างความยาวใบระหว่างปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันพันธุ์ D x P ในปี 2003 ที่ปลูกในประเทศคออสตาริกา	21
ตารางที่ 11	ผลผลิต(ต้นต่อเฮกตาร์) ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และสายพันธุ์ Deli x Nigeria ปลูก ณ เมือง Coto และ Palmar ประเทศ Costa Rica (ในช่วงอายุ 3 ปี แรก)	22
ตารางที่ 12	ผลผลิตและการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปาล์มคอมแพ็คซึ่งปลูกที่ความหนาแน่นของจำนวนต้นต่อพื้นที่ต่างกัน ในปี 2005 ณ เมือง Coto ประเทศ Costa Rica	23
ตารางที่ 13	ผลผลิตทะลายสด (ต้นต่อเฮกตาร์) ของปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ กับปาล์มน้ำมัน D x P ซึ่งปลูกในดินต่างกัน 3 ชนิด ใน Peninsular ประเทศ Malaysia	27

(ข)

สารบัญตาราง(ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 14	ผลผลิตน้ำมัน (ตันต่อเฮกตาร์) ของปาล์มน้ำมันที่ปลูกในเชิงการค้าในหลายสถานที่เปรียบเทียบกับปาล์มน้ำทัน D x P	28
ตารางที่ 15	ค่าเฉลี่ยของการสกัดน้ำมัน(%) ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเทียบกับปาล์มน้ำมัน D x P	29
ตารางที่ 16	การสำรวจต้นผิปกติ(mantled) ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ AGK จาก Agrocom ซึ่งปลูกเมื่อ 1988 – 1993	29
ตารางที่ 17	ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเปรียบเทียบกับปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ด	32
ตารางที่ 18	สมรรถนะการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อซึ่งปลูกต่างสภาพแวดล้อม	33
ตารางที่ 19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลผลิตใน โคลนปาล์มน้ำมันในระยะ 48 – 60 เดือน	36

(ค)

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	เปรียบเทียบการกระจายตัวของการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P	24
ภาพที่ 2	เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของความสูงทางลำต้นระหว่างปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P	25
ภาพที่ 3	ลักษณะการกระจายของการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P ก่อนการคัดเลือกต้นผิดปกติ ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P หลังการคัดเลือกต้นผิดปกติและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	30
ภาพที่ 4	เปรียบเทียบการให้ผลผลิตทะลายสดของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันพันธุ์ D x P	31
ภาพที่ 5	เปรียบเทียบการให้ผลผลิตน้ำมันต่อหน่วยพื้นที่ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันพันธุ์ D x P	31

เปรียบเทียบการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ในช่วงอายุปีที่ 5 – 6 ปี ในสภาพดินทรายชายฝั่งทะเลและในสภาพดินร่วนปนเหนียว

Compare Growth and Yield Between 6 Clones of Oil Palm At The Ages of Fifth and The Sixth Year on Coastal Soil Area and Silty Clay Loam

ประสาทพร กอวยชัย¹ ปิยนุช จันทรัมพร แวดิมนัน แวแด จูติพร ศรีพร
Prasatporn Koauychai¹ Piyanoot Juntarumporn¹ Waedeemun Waedae¹
Thitima Sriphon¹

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

บทคัดย่อ

เปรียบเทียบผลผลิตของโคลนปาล์มน้ำมัน 6 โคลน อายุ 5 ปี ได้ดำเนินการที่โครงการสหกิจศึกษาทางวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ วิทยาเขตชุมพร และศูนย์กล้าปาล์มน้ำมันอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2555 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2556 วางแผนการทดลองแบบสุ่มเป็นแปลงหมู่ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะผลผลิต พบว่า มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p < 0.01$) โดยพันธุ์ Emerald ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุด 2935 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Nemo, Titan, Azteca และ Tornado ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 2829, 2788, 2490 และ 1860 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปีตามลำดับ แต่แตกต่างกับพันธุ์ Eagle ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 1031 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ตามลำดับ

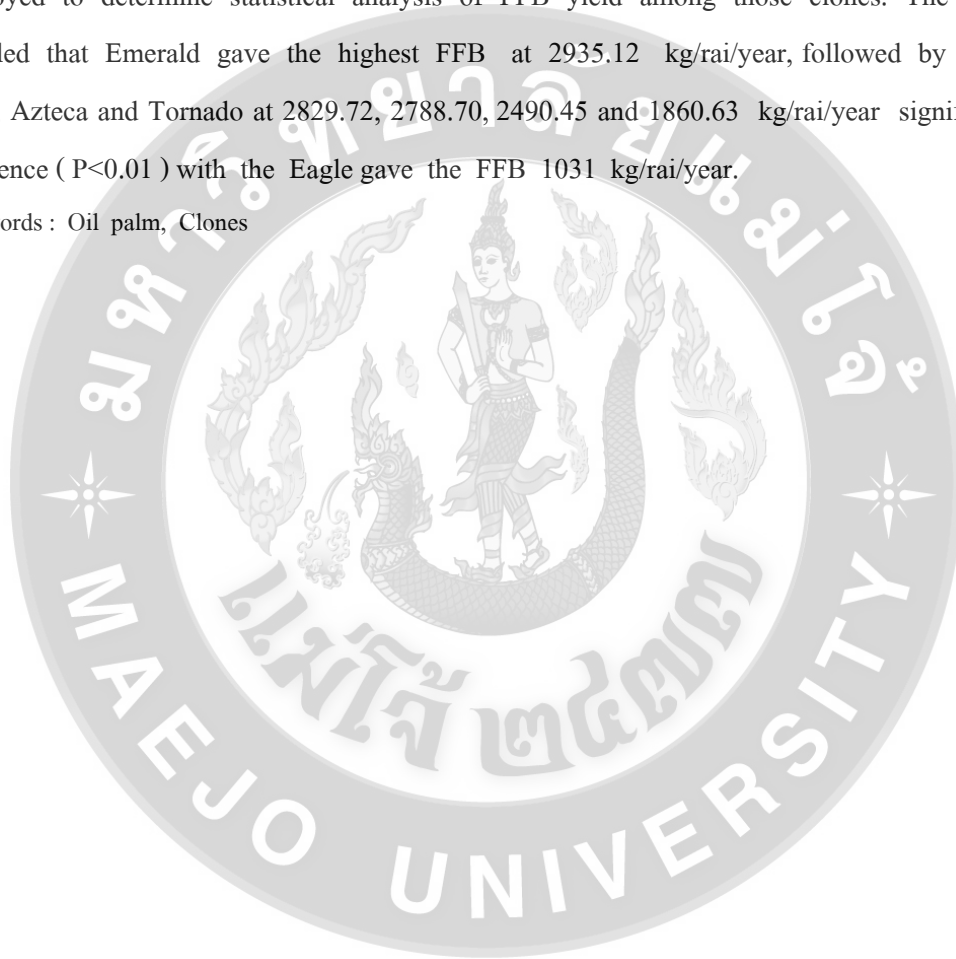
คำสำคัญ : ปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

Abstract

Comparison of fresh fruit bunch (FFB) yield of 6 clones oil palm in the of four-year-old second year was conducted at the Co-operative Education for Agricultural Academic, Maejo University, Chumphon Academy and oil palm seedlings Sawi district, Chumphon province from July 2012 to July 2013. Randomized complete block design was employed to determine statistical analysis of FFB yield among those clones. The results revealed that Emerald gave the highest FFB at 2935.12 kg/rai/year, followed by Nemo, Titan, Azteca and Tornado at 2829.72, 2788.70, 2490.45 and 1860.63 kg/rai/year significantly difference ($P < 0.01$) with the Eagle gave the FFB 1031 kg/rai/year.

Key words : Oil palm, Clones

คำนำ

ความตื่นตัวลงทุนปลูกปาล์มน้ำมันมีมากขึ้น เนื่องจากเป็นพืชเศรษฐกิจที่ขายได้ราคาดี และรัฐบาลยังให้การสนับสนุนเป็นวาระแห่งชาติ ในการส่งเสริมให้นำมาผลิตเป็นแหล่งพลังงานทดแทน 'ไบโอดีเซล' เพื่อลดการนำเข้าพลังงานเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้กำหนดเป้าหมายใช้ไบโอดีเซลทดแทนน้ำมันดีเซล ในปี พ.ศ. 2555 วันละ 8.5 ล้านลิตร หรือ 3,100 ล้านลิตร/ปี โดยส่งเสริมให้ขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามแผนยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม ปี พ.ศ. 2549-2552 เพิ่มขึ้นเป็น 6 ล้านไร่ โดยเป็นพื้นที่ปลูกใหม่ 4 ล้านไร่ เมื่อส่งเสริมให้ขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ข่อมมีความจำเป็นต้องจัดเตรียมกล้าปาล์มน้ำมันให้เพียงพอเพื่อรองรับการขยายพื้นที่ปลูกดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบัน มีผู้ขอจดทะเบียนแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันที่ผ่านการตรวจสอบหลักฐานแหล่งที่มาของพันธุ์ จากกรมวิชาการเกษตร 449 ราย (ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549) และคาดว่าจำนวนน่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะยังมีความต้องการกล้าปาล์มน้ำมันอีกจำนวนมาก (คาดว่าต้องใช้กล้าปาล์มในโครงการนี้ประมาณ 150 ล้านต้น)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และ บริษัท อาร์ แอนด์ ดี เกษตรพัฒนา จำกัด ตกลงร่วมมือดำเนินงานในลักษณะของโครงการสหกิจศึกษาทางวิชาการเกษตร เพื่ออนุบาลกล้าปาล์มน้ำมัน โดยบริษัท อาร์ แอนด์ ดี เกษตรพัฒนา จำกัด ได้เข้ามาพัฒนาพื้นที่และเพาะกล้าปาล์มน้ำมันในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ - ชุมพร จำนวน 200 ไร่ โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยทั้งในด้านการคัดเลือกสายพันธุ์ การอนุบาลกล้าปาล์มน้ำมัน ระบบการให้น้ำที่ได้มาตรฐาน โดยโครงการสหกิจศึกษาทางวิชาการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนด้านการเรียนการสอน เป็นแหล่งฝึกงานของนักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษามีรายได้ระหว่างเรียน เป็นแหล่งศึกษาดูงานของบุคลากรทางการเกษตรและประชาชนทั่วไป และเป็นความร่วมมือในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และ บริษัท อาร์ แอนด์ ดี เกษตรพัฒนา จำกัด ปัจจุบันโครงการความร่วมมือสหกิจศึกษา มีต้นกล้าปาล์มน้ำมันทั้งในระยะอนุบาลแรก และในระยะอนุบาลหลัก 1.3 ล้านต้น มีสายพันธุ์ที่นำเข้าจากบริษัท ASD ประเทศคอซอวารีกา จำนวน 5 สายพันธุ์ ได้แก่ Deli - Nigeria, Deli - Ghana, Compact Nigeria, Compact Ghana และ Deli - Nigeria Black นอกจากนี้โครงการสหกิจศึกษา ยังได้นำเข้าต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ได้มาจากกระบวนการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเข้ามาอนุบาล 6 สายพันธุ์ ได้แก่ Emerald, Nemo, Titan, Tornado, Azteca และ Eagle เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้เป็นต้นพันธุ์สำหรับปลูกในเชิงการค้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. ศึกษาการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ในพื้นที่ดินทรายชายฝั่งทะเล
2. ศึกษาถึงความเป็นไปได้ของการใช้ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเป็นพันธุ์ปลูกเพื่อการค้าในอนาคต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ในพื้นที่ดินทรายชายฝั่งทะเล
2. เพิ่มทางเลือกให้แก่เกษตรกรหัวก้าวหน้า สำหรับเลือกใช้พันธุ์ปาล์มปลูกเพื่อการค้า
3. เพิ่มพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อสนองยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมให้นำมาผลิตเป็นแหล่งพลังงานทดแทน 'ไบโอดีเซล'
4. ใช้ทรัพยากรการวิจัยที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์

การตรวจเอกสาร

ปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ได้มาจากการโคลนนิ่ง(Cloning) ปาล์มตระกูลคอมแพ็ค (Compact palm) ซึ่งเป็นปาล์มที่ให้ผลผลิตสูง ต้นเตี้ย ทางใบสั้น โดยวิธีการเริ่มจากการเก็บข้อมูลลักษณะดีเด่น เช่น อัตราการเจริญเติบโตต่อปี ผลผลิตทะลายนต่อต้นต่อปี การต้านทานโรคซึ่งใช้เวลาเก็บข้อมูลอย่างน้อย 6-8 ปี เมื่อได้ข้อมูลแน่ชัดว่าต้นดังกล่าวที่คัดเลือกมีคุณสมบัติตรงตามที่นักปรับปรุงพันธุ์ต้องการ จึงเข้าสู่ขั้นตอนการโคลนนิ่ง โดยนำชิ้นส่วนเนื้อเยื่อของช่อดอกอ่อน(Inflorescences)นำไปเลี้ยงในห้องปฏิบัติการ ใช้เวลาประมาณ 2 ปี ได้ต้นกล้า(Ramset)ที่มีใบและรากพร้อมนำไปอนุบาลต่อในโรงเรือนเพาะชำอีก 12-14 เดือน จึงนำลงแปลงปลูกในแปลงจริงต่อไป

ปาล์มน้ำมันพันธุ์คอมแพ็ค(Compact Variety) เป็นปาล์มน้ำมันลูกผสมระหว่างปาล์มน้ำมันแลบอเมริกาใต้ กับปาล์มน้ำมันที่ปลูกเป็นการค้าทั่วไป(อาฟริกันปาล์ม) ซึ่งนักปรับปรุงพันธุ์ของบริษัท ASD ประเทศออสเตรเลียใช้เวลาในการปรับปรุงและทดสอบพันธุ์ถึง 39 ปี จึงจำหน่ายปาล์มน้ำมันพันธุ์คอมแพ็คสู่แหล่งปลูกปาล์มทั่วโลกรวมทั้งในประเทศไทย ซึ่งมี

สภาพแวดล้อมคล้ายกับประเทศคอซตาริกา โดยอยู่ในแนวเส้นศูนย์สูตรเดียวกัน แต่อยู่คนละซีกโลกเท่านั้น

การปลูกต้นกล้าปาล์มน้ำมันจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เป็นเทคโนโลยีใหม่ของประเทศไทย ต้นกล้าที่เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเป็นต้นกล้าที่ผ่านการคัดเลือกอย่างดีที่สุดจากต้นแม่ตระกูลคอมแพ็ค ที่มีคุณสมบัติที่ดีเด่น และมีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี การผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันจากระบบเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีทางเลือกใหม่ ในประเทศคอซตาริกา ในจีเรีย กานา มีการใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมากถึง 80 เปอร์เซ็นต์ แต่ในประเทศไทยถือว่าเป็นเทคโนโลยีใหม่ เพราะเพิ่งเริ่มนำเข้าต้นกล้าที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมาทดลองปลูกได้เพียงไม่กี่ปี แต่คาดว่าภายในระยะเวลา 4 ปี ต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจะแพร่หลายสู่เกษตรกรได้อย่างทั่วถึง ผลที่ได้คือเกษตรกรได้รับผลผลิตสูงขึ้น คู่มากับการลงทุน การปลูกปาล์มที่ได้จากการเลี้ยงเนื้อเยื่อกับปาล์มที่ได้จากการเพาะเมล็ดให้ผลผลิตแตกต่างกันมาก เพราะปาล์มที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อหากปลูกในสัดส่วน 33-34 ต้นต่อไร่ จะให้ผลผลิตสูงถึง 7 ต้นต่อไร่ต่อปี หากเป็นปาล์มน้ำมันพันธุ์เดลี (Deli) จะได้จำนวนต้นปลูกประมาณ 22 ต้นต่อไร่ และพันธุ์คอมแพ็คจะได้จำนวนต้นปลูก 26-28 ต้นต่อไร่

ข้อดีของต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

1. มีการแปรปรวนทางพันธุกรรมน้อยมาก
2. มีลักษณะเด่นเหมือนต้นแม่ทุกประการ
3. การเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตเร็วกว่าปาล์มที่ได้มาจากการเพาะเมล็ด
4. มีความต้านทานโรคสูง
5. ผลผลิตสูงถึง 7.2 ต้นต่อไร่ต่อปี เมื่ออายุ 5 ปีขึ้นไป (ที่ปลูกในประเทศคอซตาริกา) (สมชาติ, 2550)

ลักษณะทั่วไปของต้นกล้าเนื้อเยื่อ (ramets or planlets)

ต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่มาจาก การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ (Tissue culture) จะแตกต่างจากต้นกล้าที่เจริญเติบโตมาจากเมล็ด (seedling) สิ่งที่แตกต่างกันเป็นอย่างมากคือ ต้นกล้าเนื้อเยื่อจะต้องมีการปรับสภาพให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศ (acclimation) หรือ ต้องผ่านการดูแลการปรับตัว (hardening) ภายในเรือนเพาะชำ (pre-nursery) โดยจะต้องเลี้ยงต้นกล้าภายในโรงเรือนที่มีตู้ขึ้น (humid chambers) เพื่อลดความเครียดของต้นกล้าที่ออกมาจากห้องปฏิบัติการ (Laboratory) สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาเพื่อ ลดอาการช็อค (Transplanting shock) โดยย้ายต้นกล้าเนื้อเยื่อปลูกในช่วงเช้าที่มีอากาศครึ้มหรือขณะที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูง อุณหภูมิต่ำ

หลักทั่วไปที่ต้องปฏิบัติในการปลูกต้นกล้าเนื้อเยื่อมี 4 ประการคือ

1. ปลูกต้นกล้าเนื้อเยื่อในวัสดุปลูก ที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค เนื่องจากช่วงที่ผ่านมาใน LAB รากต้นกล้าเจริญจากวัสดุปลูกที่ปลอดเชื้อ
  2. ดูแลต้นกล้าเนื้อเยื่อที่เก็บที่เลี้ยงในตู้ขึ้นและคลุมซาแรน ภายใต้อุณหภูมิความชื้นสูงและแสงน้อย
  3. ค่อยๆ ลดความชื้นสัมพัทธ์ลงและเปิดซาแรน เพื่อให้ต้นกล้าปรับสภาพตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
  4. ย้ายต้นกล้าที่ผ่านการอนุบาล (hardening) จากอนุบาลแรกลงแปลงอนุบาลหลัก (Main Nursery) โดยปฏิบัติดูแลรักษาเหมือนกับกล้าที่มาจากเมล็ด
- จากการปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าว จะทำให้อัตรารอดของต้นกล้าสูงและได้รับต้นกล้าที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปปลูกในแปลงอนุบาลหลักส่งผลให้ได้ต้นกล้าที่มีความสม่ำเสมอ

ขนาดถุงดินสำหรับปลูกและขนาดแปลงวางถุงต้นกล้า

ใช้ถุงดำ (Black poly Thelene bags) ขนาด 20X25Cm ซึ่งขนาดใหญ่กว่าถุงที่ใช้เพาะกล้า ปาล์มจากเมล็ด เนื่องจากถุงขนาดใหญ่ทำให้สะดวกในการปฏิบัติงาน การใส่ปุ๋ยและต้นกล้าสามารถตั้งตัวได้เร็ว โดยเจาะรูด้านข้าง 2 ใน 3 ของความสูงของถุงจำนวน 40 รู และด้านก้นถุง 12 รู ขนาดรูกว้าง 0.5 เซนติเมตรเพื่อการระบายน้ำที่ดี

แปลงสำหรับวางถุงต้นกล้าขนาดกว้าง 1.20 เมตรและสูง 12 เซนติเมตร โดยวางถุงได้จำนวน 10 แถว เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน ห้ามวางถุงติดกันแน่นไปจะมีผล ทำให้ต้นกล้าโตช้า ระหว่างแปลงห่างกัน 80 ซม. ทำทางเดินและทางระบายน้ำ

ดินสำหรับปลูกต้นกล้าใช้ดินแดงร่วนปนทรายเฉพาะหน้าดิน ความเป็นกรดต่าง 5.5 -6.0 หากดินค่อนข้างเหนียวให้ผสมกับทรายละเอียดอัตรา 1 : 2 อย่างไม่ก็ตาม หากใช้ดินทรายอาจทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโตได้ ห้ามใช้ดินเหนียวเป็นวัสดุปลูกเด็ดขาดเนื่องจากดินที่แฉะน้ำจะทำให้อัตราการตาย และผิวดินค่อนข้างสูงขณะปลูกดินจะต้องมีความชื้นปานกลางไม่แฉะน้ำ การระบายน้ำที่ดีในถุงทำให้รากเจริญได้รวดเร็ว และลดอัตราการตายระยะแรกจากการติดเชื้อราอีกด้วย

อนึ่งดินที่กองไว้สำหรับบรรจุถุง ให้คลุมไว้ด้วยพลาสติกเพื่อป้องกันฝนตกใส่ทำให้โครงสร้างดินเสีย ถุงที่บรรจุดินเรียบร้อยแล้วให้เก็บไว้ในตู้ขึ้น (Humid chambers) ไม่ควรให้น้ำหรือโดนฝนเด็ดขาด กรณีที่ดินบรรจุถุงเปียกให้รออีก 2-3 อาทิตย์เพื่อลดความชื้นดังกล่าวก่อนปลูก ห้ามปลูกต้นกล้าเนื้อเยื่อในสภาพดินเปียกแฉะเด็ดขาด

เพื่อลดความเสี่ยงจากเชื้อราในดิน 3 วันก่อนปลูกให้สเปรย์ยาป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น Captan อัตรา 2.5 กรัม ต่อ น้ำ 1 ลิตร, Terrazole + Thiophanate Methyl (Banrot 0.8 กรัม/น้ำ 1 ลิตร เพื่อป้องกัน กำจัดเชื้อราที่ทำให้เกิดโรคนอน (Damping - off) เช่น เชื้อรา RhizocTonia sp.,Fusarium sp. และ Pythium sp. วิธีการใช้โดยผสมยาดังกล่าวตามอัตราใช้ถังโยก สะพายหลัง สเปรย์ลงดิน ประมาณ 60 ซีซี/ถุง อย่างไรก็ตามก่อนที่จะใช้สารเคมีดังกล่าวควรอ่านวิธีการใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามคำแนะนำให้ถูกต้องสำหรับการจัดการป้องกันกำจัดโรค โดยปฏิบัติอย่างต่อเนื่องหลังจากปลูก

ตู้ขึ้นปรับสภาพแวดล้อม (Humid chambers)

ตู้ขึ้นที่ปลูกต้นกล้าเนื้อเยื่อ (Ramets) จะต้องเก็บความชื้นสัมพัทธ์ได้สูงโดยสร้างครอบแปลงที่วางถุงแบบเพิงหมาแหงน (Single slope) ขนาดด้านหน้าสูง 1.30 เมตร ด้านหลังสูง 1 เมตร กว้าง 1.50 เมตร วัสดุอาจใช้ไม้หรือเหล็ก ขึ้นอยู่กับต้นทุน ใช้พลาสติกสำหรับคลุมโรงเรือน (greenhouse) หนา 150-200 ไมครอน โดยขึงให้ตึงเพื่อหลีกเลี่ยงการหยดของน้ำที่สะสมด้านบน พลาสติกไม่ควรตัด ให้ใช้ทั้งผืนคลุมและเก็บริมด้านข้างเพื่อความสวยงาม ริมข้างควรปล่อยให้ชายพลาสติกกองเรียขึงพื้นทั้งสองข้างประมาณ 10 ซม. และให้ห่างจากริมถุงดินอย่างน้อยข้างละ 10 ซม. เพื่อป้องกันใบของต้นกล้าสัมผัสกับพลาสติก อาจทำให้ใบของต้นกล้าเกิดการไหม้และเปียกน้ำ ซึ่งจะติดเชื้อได้ง่าย

ช่วงระยะ 1-3 อาทิตย์ หลังปลูก ต้องเก็บรักษาความชื้นให้ดี และปิดพลาสติก ตลอดเวลา จะเปิดได้เฉพาะช่วงเช้าที่มีการตรวจเช็ค ความชื้นของดิน , ตรวจสอบสภาพของต้นกล้าและการปฏิบัติกิจกรรม ป้องกันกำจัดศัตรูพืชเท่านั้น

- (30 วัน) 4 อาทิตย์ หลังปลูกให้ม้วนพลาสติกด้านข้างขึ้นสูง ข้างละ 50 ซม. หลังจากแน่ใจแล้วว่าต้นกล้าแสดงอาการดีขึ้นอย่างไรก็ตามต้องสังเกตสภาพอากาศภายนอกด้วย หากอากาศร้อนมากและแดดจัดตลอดเวลาให้เปิดพลาสติกด้วยความระมัดระวัง และอาจจะต้องปิดพลาสติก หากบางครั้ง ความชื้นสัมพัทธ์ภายนอกต่ำ โดยเฉพาะช่วง 9 โมงเช้า ถึง บ่าย 3 โมง สำหรับชาวเรือนชั้นแรกที่คลุมโรงเรือนให้เปิดออกหลังจากม้วนพลาสติกด้านข้าง ต่อมาอีก 1 อาทิตย์ (35 วัน หลังปลูก)

- 40 วันหลังปลูก ให้ม้วนพลาสติกด้านข้างขึ้นจนสุด คงไว้เฉพาะส่วนที่เป็นหลังคาเท่านั้น

- 45 วันหลังปลูก ให้เปิดพลาสติกตู้ขึ้นออกทั้งหมด คงไว้เฉพาะชาวเรือนชั้นที่สองที่คลุมโรงเรือน

- 60 วันหลังปลูก ให้เปิดซาแรนที่คลุมโรงเรือนออกทั้งหมด เพื่อให้ต้นกล้าเนื้อเยื่อได้รับสภาพแวดล้อมภายนอก

โครงสร้างของโรงเรือนที่คลุมซาแรน

โรงเรือนอาจสร้างด้วยไม้หรือเหล็กขึ้นอยู่กับงบประมาณ หลังจากคลุมซาแรนเรียบร้อยแล้วให้หลังคาของโรงเรือนสูงจากหลังคาตู้ชั้น(Humid chamber)อย่างน้อย 1.20 เมตร ภายในโรงเรือนควรบรรจุตู้ชั้นได้อย่างน้อย 2-4 ตู้และควรสร้างให้ห่างจากต้นไม้หรืออาคารต่างๆเพื่อหลีกเลี่ยงการบ่งร่มเงาหลังจากต้นกล้าเนื้อเยื่อตั้งตัวได้แล้ว การคลุมหลังคาโรงเรือน ใช้ซาแรนพรางแสง70%และคลุม 2 ชั้น โดยชั้นแรกเปิดออกหลังต้นกล้าอายุได้ 35 วันหรือหลังจากเปิดพลาสติกด้านข้างตู้ชั้น 1 อาทิตย์ อย่างไรก็ตามขั้นตอนนี้ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวังหรืออาจจะต้องเลื่อนการเปิดซาแรนออกไปอีก 1 อาทิตย์ กรณีช่วงที่เปิดอากาศร้อนแฉะจัด การเปิดซาแรนให้เปิดในวันที่มีแสงน้อยจะดีที่สุด ส่วนซาแรนชั้นที่2เปิดหลังจากที่เปิดพลาสติกตู้ชั้น 2 อาทิตย์ต่อมา

การควบคุมความชื้นของวัสดุปลูกภายในตู้ชั้น (Humid Chamber)

ระบบสปริงเกอร์ภายในตู้ชั้นใช้ระบบพ่นฝอยละเอียด (Mist micro sprinkler) โดยสเปรย์น้ำระหว่าง 0.6-1 ลิตร ต่อนาที ที่แรงดัน 30 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว (PSI) ขาดังหัวฉีดปักให้สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 ซม. ก่อนปลูกต้องทดสอบระบบน้ำให้ถูกต้องแม่นยำ ทดสอบแรงดันปั๊มว่าให้ฝอยน้ำที่ละเอียดหรือไม่ ตรวจสอบทุกจุดของท่อน้ำไม่ให้มีการรั่วซึม เพื่อหลีกเลี่ยงการและน้ำบางจุดของแปลงที่วางสูงและให้ติดตั้งวาล์วควบคุมสปริงเกอร์แยกแต่ละแปลงระหว่าง 3 อาทิตย์หลังปลูก ความชื้นสัมพัทธ์ภายในตู้ชั้นต้องไม่ต่ำกว่า 85% และความชื้นของดินปลูกอยู่ในระดับพอเหมาะ (Field Capacity) ห้ามเปียกแฉะเด็ดขาด อัตราการตายของต้นกล้าจะสูงหากความชื้นสัมพัทธ์ต่ำและหากดินในถาดจมน้ำ

การให้น้ำเพื่อรักษาความชื้นสัมพัทธ์ภายในตู้ชั้น ปกติไม่จำเป็นต้องให้ทุกวัน ยกเว้นกรณีที่มีความชื้นสัมพัทธ์ด้านนอกต่ำ ช่วง10 – 11 โมงเช้า ให้สเปรย์น้ำครั้งละ 10 วินาที ซึ่งในช่วงอาทิตย์แรก หลังปลูกความชื้นสัมพัทธ์ในตู้ชั้นจะไม่สูญเสียมากนัก ทุกๆเช้าต้องตรวจเช็คความชื้นของดินในถาด หยิบดินในถาดบีดู หากความชื้นต่ำให้สเปรย์น้ำ 10 วินาที (ปกติไม่จำเป็นมากนัก)

ข้อควรระมัดระวัง หลังมีวนพลาสติกด้านข้าง เมื่อกกล้าอายุได้ 30 วัน ความชื้นสัมพัทธ์ภายในตู้ชั้นจะเริ่มลดลง ต้องคอยตรวจเช็คดินให้อยู่ในความชื้นพอเหมาะ(Field capacity) และสเปรย์น้ำถี่ขึ้นเพื่อรักษาระดับความชื้น ตรวจสอบท่อน้ำ หัวพ่นฝอย ให้ทุกอย่างทำงานปกติ ตลอดเวลา หากชำรุดให้รีบซ่อมแซมแก้ไขทันที

การปลูกต้นกล้าเนื้อเยื่อ (Planting Technic)

ต้นกล้าเนื้อเยื่อจะบรรจุถุงพลาสติกขนาดเล็กโดยบรรจุ 10 ต้น/ถุง มีอาหารในรูปสารละลายหล่อเลี้ยงรากต้นกล้าจากนั้นบรรจุในลังอย่างหนา ที่ทนทานต่อการขนส่ง

การปลูกต้นกล้าเนื้อเยื่อ ให้ปลูกช่วงเช้า อากาศเย็น และความชื้นสัมพัทธ์สูง และดินปลูกต้องมีความชื้นพอเหมาะ สำคัญอย่างมากที่ผู้ขึ้นต้องปิดตลอดเพื่อรักษาความชื้นสัมพัทธ์ภายในตู้ขึ้นช่วง 2-3 อาทิตย์ หลังปลูก

ขั้นตอนปฏิบัติขณะปลูกต้นกล้า

1. เปิดถุงบรรจุด้วยความระมัดระวัง ไม่ควรใช้กรรไกรหรือมีดตัดปากถุง เพราะจะทำให้ใบต้นกล้าเกิดรอยแผลได้ เปิดถุงเสร็จหยิบต้นกล้าด้วยความระมัดระวัง เทสารอาหารละลาย (culture media) ที่ลงถึงที่เตรียมไว้จากนั้นให้ปลูกต้นกล้าทันที ห้ามเปิดต้นกล้าทิ้งไว้หลายถุง ให้เปิดปลูกถุงต่อถุง

2. ใช้นิ้ว 2 นิ้ว ขุดหลุมในถุง ให้มีขนาดใหญ่พอที่ รากของต้นกล้าจะบรรจุได้ ระวังอย่าให้รอบๆหลุมที่ขุดดินอัดแน่น

3. จับโคนต้นกล้าและจัดวางรากลงหลุมด้วยความระมัดระวัง ปลูกแค่พอดี ไม่ลึกนัก (กลบดินเสร็จประมาณ โคนกาบใบแรกของต้นกล้า) ต้นกล้าเนื้อเยื่อบางพันธุ์จะเกิดรากค่อนข้างมาก ให้จัดรากลงหลุมปลูกให้เรียบร้อยก่อนกลบดิน

4. กลบดินรอบๆ โคนต้นกล้า กดเบาๆ (ห้ามกดแน่น) ช่วง 7 วัน หลังปลูกคอยสังเกต หากต้นกล้าเอนหรือล้มให้จัดวางต้นกล้าให้ตรง กดเบาๆ รอบโคนต้น (ในประเทศ Costa Rica แรงงานฝีมือ 1 คนสามารถปลูกต้นกล้าได้ประมาณ 200 ต้น/ชั่วโมง)

การให้ปุ๋ย (Fertilization)

ต้นกล้าเนื้อเยื่อไม่มีอาหารสะสมเหมือนกับต้นกล้าที่ปลูกจากเมล็ด ซึ่งต้นกล้าจากเมล็ดจะมีอาหารสะสม (endo sperm) ดังนั้น หลังจากปลูก 1 อาทิตย์ จำเป็นต้องให้ปุ๋ยเร่งทางใบ (Foliar application) เช่น ไนโตรฟอสก้า, ไบโพลาน ฯ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตและให้ต่อมาทุกๆ อาทิตย์ ปุ๋ยเร่งทางใบควรมีธาตุอาหารเสริม (Trace element) เช่น (Ca, Mn และ Bo และมีธาตุอาหารหลักหลักโปแตสเซียมค่อนข้างสูง ห้ามใช้ปุ๋ยไนโตรเจน ในรูปแอมโมเนีย และห้ามใช้ปุ๋ยเร่งทางใบ ที่ผสมฮอร์โมน เร่งการเจริญเติบโต (auxine)

การให้ปุ๋ยเร่งทางใบควรให้สลับกับ Bio – Stimulant เช่น ฮิวมิกแอซิด (Humid Acids) Amino Acids. ฯลฯ ข้อควรคำนึง ควรทดสอบผลิตภัณฑ์ แต่ละอย่างในพื้นที่เล็กๆ เพื่อดูอาการตอบสนองว่าผลิตภัณฑ์นั้นเป็นพิษ (Toxicity) กับต้นกล้าหรือไม่ หลังจากทดสอบ 1 อาทิตย์

การให้ปุ๋ยเม็ด (Soluble-Solid fertilizers) เริ่มให้ครั้งแรก หลังจากต้นกล้าอายุ 1 เดือน หรือ หลังจาก เปิดพลาสติกด้านข้างของตู้ขึ้นโดยให้อัตรา 1 กรัม/ต้น และให้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกๆ 2 อาทิตย์ แต่ไม่ควรเกิน 3 กรัม/ต้น สังเกต คุณดินบริเวณปากถุง หากมีคราบของปุ๋ยที่ตกค้างปรากฏ แสดงว่าให้ปุ๋ยอัตราที่สูง และถี่เกินไป

ตารางที่ 1 แผนงานให้ปุ๋ยในรูปเม็ด

อายุต้นกล้าหลังปลูก	ชนิดปุ๋ย	อัตราต่อต้น
30 วัน	DAP : 18-46-0	1 กรัม
45 วัน	DAP : 18-46-0	2 กรัม
75 วัน	สูตร 10-16-21+9 (MgO)+4(CaO)+0.6 (Boron)	1 กรัม
85 วัน	สูตร 10-16-21+9 (MgO)+4(CaO)+0.6 (Boron)	2 กรัม
106 วัน	สูตร 10-16-21+9 (MgO)+4(CaO)+0.6 (Boron)	3 กรัม

ที่มา ASD(2005)

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชใบเดี่ยวและเป็นพืชอายุยืน (Perennial crop) อยู่ในวงศ์ (family) Palmae หรือ Arecaceae (Class) monocotyledon และสกุล (genus) Elaeis ($2n = 32$) ประกอบไปด้วยปาล์มน้ำมัน 3 ชนิด (species) ได้แก่

1. *Elaeis guineensis* Jacq. เป็นปาล์มที่ปลูกเพื่อการค้า มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา ตอนกลางและตะวันตก ลักษณะของปาล์มน้ำมัน *E.guineensis* ให้ผลผลิตทะลายสูง ผลน้ำหนักดี เปลือกนอกต่อผลและผลผลิตน้ำมันสูง

2. *Elaeis oleifera* มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาใต้และอเมริกากลาง ลักษณะต้นเดี่ยวและต้นทานต่อโรครากเน่า (Lethal bud root) เปอร์เซ็นต์กรดไขมันไม่อิ่มตัวสูง (Unsaturated fatty acid) ค่าไอโอดีนสูง (iodine value) ประมาณ 77 – 78 เปอร์เซ็นต์ รวมทั้งมี วิตามิน A และ E สูง แต่ให้ผลผลิตและปริมาณน้ำมันน้อยกว่าปาล์มน้ำมัน *E. guineensis* ปัจจุบันมีประโยชน์ในการใช้เป็นเชื้อเพลิงชีวภาพ สำหรับปรับปรุงพันธุ์ โดยการผสมระหว่าง species

3. *Elaeis odora* (ชื่อเดิม คือ *Barcella odora*) มีรายงานพบปาล์มน้ำมันพวกนี้บริเวณเดียวกับ *E.oleifera* คือ แถบลุ่มน้ำอะเมซอน บทบาทและความสำคัญของปาล์มกลุ่มนี้ ยังไม่มีรายงาน (ธีระและคณะ ,2548)

ประวัติและลักษณะของปาล์มน้ำมันกลุ่มต่างๆของประชากรแหล่งพันธุ์แม่ ดังนี้

1. **DELI DURA** เป็นกลุ่มพันธุ์ที่แหล่งปรับปรุงพันธุ์ส่วนใหญ่คัดเลือกเป็นต้นแม่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ แหล่งพันธุ์นี้ มีประวัติว่าได้นำมาจากแอฟริกาเมื่อปี 2391 ปลูกที่สวนพฤกษศาสตร์ที่เมือง Deli จากการคัดเลือกได้ต้นที่มีลักษณะดี จึงเรียกชื่อว่า Deli Dura ลักษณะสำคัญคือให้ผลผลิตทะลายสดสูงและสม่ำเสมอผลผลิตน้ำมันสูง

2. **DUMPY DURA** เป็นปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะต้นเตี้ย ลำต้นและทะลายใหญ่ การติดผลสูงใช้เป็นแม่พันธุ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ในอินโดนีเซีย มีประวัติพันธุ์ว่าได้ออกเลือก ต้นมาจากกลุ่มพันธุ์ DELI DURA

3. **AFRICAN DURA** เป็นพันธุ์แม่ดูราที่มีถิ่นกำเนิดในแถบทวีปแอฟริกา และศูนย์วิจัยในทวีปแอฟริกา นิยมใช้เป็นแม่พันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์ แต่แม่พันธุ์ชนิดนี้มีข้อด้อยคือ ลำต้นสูงเร็ว และขนาดทะลายเล็ก

ประวัติและลักษณะของปาล์มน้ำมันกลุ่มต่างๆของประชากรแหล่งพันธุ์พ่อ ดังนี้

1. **AVROS** เป็นกลุ่มพันธุ์ที่ใช้เป็นแหล่งพันธุ์พ่อ โดยสถาบัน AVROS อินโดนีเซียได้รับมาจากสวนพฤกษศาสตร์ EALA ประเทศแอฟริกา คัดเลือกได้สายพันธุ์ที่ดีเด่นเรียกว่า SP 540 ที่มีลักษณะดี ซึ่งใช้เป็นพ่อพันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์ และผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสม Deli x AVROS แพร่หลายที่สุด ในปี 1935 AVROS มีลักษณะสูงเร็ว กะลาบาง ผลเป็นรูปไข่ และให้ผลผลิตน้ำมันสูง และมีลักษณะต่างๆ ค่อยข้างสม่ำเสมอ

2. **YANGAMBI** เป็นกลุ่มพันธุ์พ่อที่มีพันธุกรรมใกล้เคียงกับ AVROS

มีถิ่นกำเนิดในประเทศแอฟริกา ดังนั้น ลักษณะลูกผสมที่มีพันธุ์พ่อกว่า Yangambi จะมีลักษณะคล้ายลูกผสมที่มีพันธุ์พ่อกว่ากลุ่มพันธุ์ AVROS

3. **LA ME** เป็นกลุ่มพันธุ์ที่มีการปรับปรุงพันธุ์ที่เมือง LA ME ประเทศไอวอรีโคสต์ ทวีปแอฟริกา ลักษณะของลูกผสมที่มีพ่อพันธุ์เป็นกลุ่ม LA ME จะมีต้นเตี้ย ผลเล็ก มีลักษณะเป็นรูปหยดน้ำ ทะลายมีขนาดเล็กกะลาหนากว่าลูกผสมอื่นๆ ขนาดเมล็ดในเล็ก แต่

เปอร์เซ็นต์น้ำมันสูง ลักษณะเด่น คือก้านทะลายยาวทำให้การเก็บเกี่ยวง่าย สถาบัน CIRAD (IRHO) ประเทศไอวอรีโคสต์ผลิตลูกผสม Deli x La Me จำหน่าย

4. **EKONA** เป็นกลุ่มพันธุ์ที่มีบางสายพันธุ์ต้านทานต่อโรค *Fusarium wilt* ลักษณะเด่นคือให้เปอร์เซ็นต์น้ำมันสูงกว่าพันธุ์จากกลุ่มอื่นๆ ปัจจุบันแหล่งปรับปรุงพันธุ์ในประเทศคอซตารีก้าผลิตลูกผสม Deli x Ekona จำหน่าย ผลผลิตน้ำมันดีต่อกว่ากลุ่มพันธุ์ AVROS เล็กน้อย

5. **CALABAR** กลุ่มพันธุ์นี้มีถิ่นกำเนิดเดิมจาก CALABAR ประเทศไนจีเรีย ทวีปแอฟริกาลูกผสมที่ใช้ CALABAR เป็นพันธุ์พ่อ พบว่าเจริญเติบโตได้ดีในสภาพฝนตกชุก ความชื้นสูงและในสภาพที่แสงแดดน้อย (ต่ำกว่า 360 แคลอรีต่อเซนติเมตรต่อวัน) ให้ผลเป็นแบบ *virescens* (ผลดิบมีสีเขียวและเปลี่ยนเป็นสีส้มเมื่อสุก) ปัจจุบันแหล่งปรับปรุงพันธุ์ในคอซตารีก้าผลิตพันธุ์นี้จำหน่าย ตัวอย่างลูกผสมชุดนี้คือ Dele x GHANA (อรรถัน และศิริชัย, 2547)

พันธุกรรมของปาล์มน้ำมัน *Elaeis guineensis* Jacq. อาจปรากฏว่าต้นปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะของผล แตกต่างกันซึ่งเป็นผลจากยีนควบคุมความหนาของกะลา 1 คู่ (single gene) จำแนกลักษณะผล (fruit type) ได้ 3 แบบ ดังนี้

1. **คูรา (Dura)** มีกะลาหนา 2 – 8 มิลลิเมตร และไม่มียางเส้นประสีดำ อยู่รอบกะลา มีชั้นเปลือกนอกบาง 35-60 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักผล มียีนควบคุมเป็นลักษณะเด่น (dominant) Sh+Sh
2. **เทนอรา (Tenera)** มีกะลาบาง ตั้งแต่ 0.5 – 4 มิลลิเมตร มียางเส้นประสีดำอยู่รอบกะลา มีชั้นเปลือกนอกมาก 60 – 90 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักผล ลักษณะเทนอรา (Sh+Sh-) เป็นพันทาง (heterozygous) เกิดจากการผสมข้ามระหว่างลักษณะคูรากับพิสิเฟอรา
3. **พิสิเฟอรา (Pisifera)** ยีนควบคุมลักษณะผลแบบนี้เป็นลักษณะด้อย (recessive, Sh- Sh-) ผลไม่มีกะลาหรือมีกะลาบาง มีข้อเสียคือ ช่อดอกตัวเมียมักเป็นหมัน (abortion) ทำให้ผลฝ่อลีบ ทะลายเล็กเนื่องจากผลไม่พัฒนา ผลผลิตทะลายต่ำมาก ไม่ใช้ปลูกเป็นการค้า การที่มีต้นพิสิเฟอราปรากฏในสวนปาล์มน้ำมันลูกผสมเทนอราที่ปลูกเป็นการค้าเป็นตัวบ่งชี้ว่า เมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันนั้น มาจากแหล่งผลิตที่มีการผลิตลูกผสมที่ไม่ได้มาตรฐาน ช่อดอกตัวเมียมี 2 ลักษณะคือ female fertile และ female infertile มักพบว่าต้นพิสิเฟอราที่มีการพัฒนาของผลมาจากช่อดอกแบบ female infertile จะมีทะลายฝ่อและลำต้นใหญ่กว่าส่วนลักษณะ female fertile พบว่าอาจมีเนื้อในขนาดเล็กปรากฏในบางผล (บุษบา, 2548)

ข้อมูลการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันลูกผสม 6 พันธุ์ จากแปลงทดสอบที่ศูนย์วิจัยปาล์ม
น้ำมัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 2 ข้อมูลการผลิตของปาล์มน้ำมันลูกผสม

พันธุ์	สุราษฎร์ธานี 1	สุราษฎร์ธานี 2	สุราษฎร์ธานี 3	สุราษฎร์ธานี 4	สุราษฎร์ธานี 5	สุราษฎร์ธานี 6	No.142	เกณฑ์ มาตรฐาน
พ่อพันธุ์xแม่พันธุ์	Deli x calabar	Deli x La me	Deli x DAMI	Deli x EKON0	Deli x Nigeria	Deli x DAMI	(Deli x AVROS)	
ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)	3,450	3,617	2,939	3,349	3,054	3,258	2,764	2,508
ผลผลิตทะลายสูงสุด (กก./ไร่/ปี)	4,572	5,020	3,683	4,517	3,975	4,015	3,354	-
ผลผลิตทะลายสดต่ำสุด (กก./ไร่/ปี)	2,014	2,681	2,054	2,562	2,329	2,439	1,865	-
น้ำมันทะลาย(%)	26	23	27	25	26	27	25	22
ปาล์มน้ำมันดิบ(กก./ไร่/ ปี)	897	839	779	831	788	880	691	552
เปลือกนอกสด/ผล	85	79	84	84	80	86	83	-
กะลา/ผล	9	13	10	8	14	7	10	10
เนื้อใน/ผล	7	10	7	9	6	7	7	6
ความยาวทางใบอายุ 9 ปี(ชม.)	563	571	604	567	595	559	624	-
ความสูงเพิ่มอายุ 9 ปี (ชม.)	57	48	61	70	54	64	56	เตี้ย<40ชม. ปานกลาง<50 ชม. สูง>50ชม.

ที่มา วรารุช และคณะ (2548)

การแบ่งลักษณะดินของภาคใต้ออกเป็น 4 ชนิดคือ

1. ดินชายฝั่ง (coastal soils) มีอยู่ราวร้อยละ 6 ของทั้งภาค พบตามชายทะเลของ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส เป็นดินเค็มเหมาะแก่การปลูก มะพร้าวและมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งใช้ปลูกข้าวได้แต่ผลผลิตต่ำ
2. ดินดอน (upland soils) มีอยู่ราวร้อยละ 39 ของทั้งภาค พบในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช มักเป็นดินลูกรังหรือทรายจัด บางแห่งเป็นดินเหนียวใช้ปลูกพืชไร่ ยางพารา ข้าว ฯลฯ
3. ดินลาดชัน (steep land soils) มีอยู่ราวร้อยละ 34 ของทั้งภาค พบมากใน จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ พังงา นครศรีธรรมราช และสตูล มีความลาดชันสูง (ร้อยละ 25 หรือมากกว่า) ใช้ปลูกยาง ไม้ผล พืชไร่ ข้าวไร่ ฯลฯ
4. ดินตะกอนใหม่ (recent – alluvial soils) มีอยู่ราวร้อยละ 21 ของทั้งภาค พบใน จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และพังงา เหมาะสำหรับการปลูกข้าว พืชตระกูลถั่ว ข้าวโพด ฯลฯ (สุรเชษฐ์, 2549)

ตารางที่ 3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของดินสำหรับปาล์มน้ำมัน

คุณสมบัติ	เหมาะสมต่อปาล์ม	ค่อนข้างเหมาะสมต่อปาล์ม	ไม่เหมาะสมต่อปาล์ม
ภูมิประเทศ (ความลาดชัน)	น้อยกว่า 12 องศา	12 – 20 องศา	มากกว่า 20 องศา
ความลึกของดินถึงชั้นดานหรือระดับน้ำใต้ดิน	มากกว่า 75 ซม.	40 – 75 ซม.	น้อยกว่า 40 ซม.
เนื้อดิน	ดินร่วนถึงดินเหนียว	ดินร่วนทราย	ดินทรายปนร่วนถึงดินทราย
โครงสร้างและการยึดตัวของดิน	โครงสร้างดินพัฒนาดี มีการเกาะยึดตัวปานกลาง	โครงสร้างดินพัฒนาปานกลาง	โครงสร้างดินพัฒนาน้อย หรือไม่มีโครงสร้างดินเกาะยึดตัวกันแน่น
ชั้นศิลา	ไม่มี	ชั้นไม่ต่อเนื่องหนา 15 – 30 ซม.	ชั้นไม่ต่อเนื่องหนามากกว่า 30 ซม. หรือเป็นชั้นหนาต่อเนื่อง < 3.2 มากกว่า 1.5 เมตร
pH	4.0 – 6.0	3.2 – 4.0	
ความหนาของชั้นดินอินทรีย์	0 – 0.6 ซม.	0.6 – 1.5 เมตร	
ความสามารถในการซึมน้ำของดิน	ปานกลาง	เร็วหรือช้า	เร็วหรือช้า

ที่มา : เอกชัย (2548)

ผลงานวิจัยในรอบปีที่ผ่านมาของการปลูกทดสอบปาล์มน้ำมัน ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ประสาทพร และคณะ (2555) เปรียบเทียบผลผลิตของโคลนปาล์มน้ำมัน 6 โคลน อายุ 3 ปีหลังปลูกในช่วง 1 ปีแรก ได้ดำเนินการที่โครงการสหกิจศึกษาทางวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ วิทยาเขตชุมพร ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2553 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 วางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely randomized design) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะผลผลิต พบว่า มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p < 0.01$) โดยพันธุ์ Emerald ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุด 1,229.38 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Titan ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 903.28 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี แต่แตกต่างกับพันธุ์ Tornado, Nemo, Azteca และ Eagle ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 512.77, 454.90, 273.09 และ 82.88 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ตามลำดับ

ประสาทพร และคณะ (2553) วิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Eagle, Emerald, Nemo, Azteca, Tornado และ Titan ที่อายุ 6 เดือน พบว่า ลักษณะความสูงต้น เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น และเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่ม มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ สำหรับลักษณะความกว้างใบและความยาวจากโคนใบถึงปลายใบ มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนลักษณะความยาวจากใบที่หนึ่งถึงปลายใบ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆ ของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 6 เดือน

clones	ความสูงต้น	เส้นผ่านศูนย์กลางต้น	เส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่ม	ความกว้างใบ	ความยาวจากโคนใบถึงปลายใบ	ความยาวจากใบที่หนึ่งถึงปลายใบ
Eagle	2.21 AB	0.25 A	2.68 A	0.93 AB	1.75 A	1.53
Emerald	2.21 AB	0.24 AB	2.46 AB	0.92 AB	1.64 AB	1.48
Nemo	2.31 A	0.25 A	2.65 A	0.99 A	1.69 AB	1.52
Azteca	2.10 B	0.21 AB	2.52 AB	0.95 A	1.65 AB	1.55
Tornado	1.92 C	0.22 AB	2.28 B	0.84 B	1.54 B	1.34
Titan	2.20 AB	0.20 B	2.72 A	0.94 AB	1.78 A	1.53
Mean	2.16	0.23	2.55	0.93	1.68	1.49
F-test	**	**	**	*	*	ns
CV(%)	3.06	5.69	4.20	4.13	3.72	5.05

หน่วยเป็นเมตร

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะการเจริญเติบโตของปลาล์มน้ำมัน ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Eagle, Emerald, Nemo, Azteca, Tornado และ Titan ที่อายุ 12 เดือน พบว่า ลักษณะความสูงต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ส่วนลักษณะเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น ความกว้างใบ ความยาวจากโคนใบถึงปลายใบและความยาวจากใบที่หนึ่งถึงปลายใบ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในปลาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 12 เดือน

clones	ความสูงต้น	เส้นผ่าศูนย์กลางต้น	เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม	ความกว้างใบ	ความยาวจากโคนใบถึงปลายใบ	ความยาวจากใบที่หนึ่งถึงปลายใบ
Eagle	2.60 CD	0.52 A	5.14 BC	1.00 A	2.27 A	1.90 A
Emerald	2.82 B	0.61 A	5.16 BC	1.04 A	2.30 A	1.87 A
Nemo	3.02 A	0.65 A	6.02 A	1.04 A	2.44 A	2.07 A
Azteca	2.63 BC	0.54 A	5.10 BC	1.00 A	2.33 A	1.91 A
Tornado	2.44 C	0.59 A	4.84 C	1.62 A	2.22 A	1.87 A
Titan	2.82 B	0.52 A	5.90 AB	1.12 A	2.38 A	2.00 A
Mean	2.72	0.57	5.36	1.14	2.32	1.94
F-test	**	ns	**	ns	ns	ns
CV(%)	2.70	9.78	5.65	39.17	6.61	5.26

หมายเหตุ : หน่วยเป็นเมตร

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะการเจริญเติบโตของปลาล์มน้ำมัน ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Eagle, Emerald, Nemo, Azteca, Tornado และ Titan ที่อายุ 12 เดือน พบว่า ลักษณะความสูงต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ส่วนลักษณะเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น ความกว้างใบ ความยาวจากโคนใบถึงปลายใบและความยาวจากใบที่หนึ่งถึงปลายใบ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประสาทพร และคณะ (2552) เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของปลาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ได้แก่พันธุ์ Eagle, Emerald, Nemo, Azteca, Tornado และ Titan ในระยะอนุบาลหลัก ได้ดำเนินการที่โครงการสหกิจศึกษาทางวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ -

ชุมพร ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2550 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2551 เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุ 3 เดือน จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะการเจริญเติบโต พบว่า ลักษณะเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม จำนวนใบ ความกว้างใบ และความยาวใบ มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ลักษณะความสูงต้น มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนลักษณะเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุ 6 เดือน จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน พบว่า ลักษณะความสูงต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม จำนวนใบ ความกว้างใบ ความยาวใบและเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุ 9 เดือน จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน พบว่า ลักษณะความสูงต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม ความกว้างใบ ความยาวใบและเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ส่วนลักษณะจำนวนใบไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุ 12 เดือน จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของลักษณะการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน พบว่า ลักษณะความสูงต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม จำนวนใบ ความกว้างใบ และความยาวใบ มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ส่วนลักษณะเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 3 เดือน

clones	ความสูงต้น	เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม	จำนวนใบ	ความกว้างใบ	ความยาวใบ	เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น
Eagle	31.55 A	36.29 A	3.50 A	4.25 A	24.55 AB	0.94
Emerald	28.06 AB	32.50 AB	3.67 A	4.33 A	26.74 A	0.87
Nemo	27.55 B	27.91 BC	2.33 B	2.72 B	22.00 AB	0.71
Azteca	26.91 B	26.45 BC	3.67 A	3.80 A	22.54 AB	0.84
Tornado	25.70 B	22.04 C	2.58 AB	3.64 AB	20.54 B	0.83
Titan	25.04 B	29.37 ABC	2.75 AB	4.30 A	21.00 B	0.74
Mean	27.47	29.09	3.08	3.84	22.89	0.82
F-test	*	**	**	**	**	ns
CV(%)	16.34	22.71	31.47	22.57	18.43	25.75

หมายเหตุ : หน่วยเป็นเซนติเมตร

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปล้ำม่น้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 6 เดือน

clones	ความสูงต้น	เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม	จำนวนใบ	ความกว้างใบ	ความยาวใบ	เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น
Eagle	36.75 BC	46.16 BC	2.50 AB	10.87 AB	27.83 A	2.07 BC
Emerald	28.09 C	40.97 BC	1.58 B	10.76 AB	18.68 C	2.18 BC
Nemo	30.40 C	44.65 BC	2.33 AB	13.68 AB	19.67 BC	2.36 AB
Azteca	48.33 A	50.83 B	2.50 AB	17.88 A	32.91 A	2.33 AB
Tornado	31.01 C	36.85 C	1.58 B	8.54 B	26.54 AB	1.66 C
Titan	45.54 AB	80.41 A	3.16 A	17.50 A	30.91 A	2.92 A
Mean	36.69	49.98	2.27	13.20	26.09	2.25
F-test	**	**	**	**	**	**
CV(%)	22.64	20.35	47.78	49.13	25.43	23.73

หมายเหตุ : หน่วยเป็นเซนติเมตร

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปล้ำม่น้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 9 เดือน

clones	ความสูงต้น	เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม	จำนวนใบ	ความกว้างใบ	ความยาวใบ	เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น
Eagle	92.75 AB	95.75 AB	6.08	52.75 AB	68.08 AB	6.16 AB
Emerald	91.08 ABC	86.58 ABC	6.41	47.83 AB	65.08 AB	6.17 AB
Nemo	83.58 BC	76.25 C	5.41	37.91 B	58.67 AB	5.23 B
Azteca	102.58 A	102.75 A	7.08	58.58 A	71.75 A	6.91 A
Tornado	73.66 C	81.75 BC	5.41	40.25 B	55.33 B	3.30 C
Titan	87.91 ABC	86.50 BC	6.58	45.00 AB	67.08 AB	6.84 A
Mean	88.59	88.18	6.16	47.05	64.33	5.77
F-test	**	**	ns	**	**	**
CV(%)	17.03	16.44	35.11	26.91	17.86	22.52

หมายเหตุ : หน่วยเป็นเซนติเมตร

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยลักษณะต่างๆของการเจริญเติบโตในกล้าปลาล์มน้ำมัน 6 สายพันธุ์ ที่อายุ 12 เดือน

clones	ความสูงต้น	เส้นผ่าศูนย์กลาง กลางทรงพุ่ม	จำนวนใบ	ความกว้างใบ	ความยาวใบ	เส้นผ่าศูนย์กลาง ลำต้น
Eagle	119.58 A	103.83 AB	9.16 A	52.91 AB	86.08 A	8.06 AB
Emerald	111.41 AB	101.41 AB	9.41 A	52.08 AB	85.33 A	8.40 A
Nemo	111.75 AB	116.00 A	8.25 AB	50.83 B	92.00 A	7.88 AB
Azteca	114.75 AB	109.50 AB	9.41 A	61.91 A	89.91 A	8.44 A
Tornado	93.16 C	93.66 B	6.58 B	52.41 AB	72.41 B	7.19 B
Titan	101.58 BC	96.75 B	8.83 A	43.41 B	72.41 B	7.57 AB
Mean	108.70	103.52	8.61	52.26	83.02	7.92
F-test	**	**	**	**	**	*
CV(%)	13.79	13.49	21.50	17.77	11.56	11.60

หมายเหตุ : หน่วยเป็นเซนติเมตร

ปัจจุบันการขยายพันธุ์ปลาล์มน้ำมันโดยไม่อาศัยเพศผ่านกระบวนการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เป็นวิธีที่กำลังเป็นที่นิยมในการขยายพันธุ์พืชจากชิ้นส่วนของเซลล์ร่างกาย โดยมีรายงานการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปลาล์มน้ำมันตั้งแต่ปี 1970 ซึ่งเป็นการขยายพันธุ์โดยใช้เนื้อเยื่อจากส่วนต่างๆ ของปลาล์มน้ำมัน ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพันธุ์เทเนอราซึ่งเป็นพันธุ์ที่นิยมปลูกเป็นการค้า โดยข้อดีของการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปลาล์มน้ำมัน คือ ได้ต้นกล้าจำนวนมากภายในระยะเวลาอันสั้น ต้นกล้าที่ได้มีลักษณะเหมือนต้นแม่เดิมทุกประการ เช่น ผลผลิตต่อไร่ เปอร์เซ็นต์น้ำมัน เป็นต้น (สมปอง, 2539) มีรายงานการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปลาล์มน้ำมันโดยใช้ชิ้นส่วนราก (Wooi, 1995) ใบอ่อน (สมปอง และคณะ, 2547) ช่อดอก (teixeira *et al.*, 1994) และคัพภะ (Te-chato, 1998a; Kanchanapoom and Domyoas, 1999) หลังจากได้ต้นขนาดเล็กแล้วนำไปอนุบาลในแปลงเพาะชำ ข้อดีของต้นกล้าปลาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ คือ มีการแปรปรวนทางพันธุกรรมน้อยมาก มีลักษณะเด่นเหมือนต้นแม่ทุกประการ การเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตเร็วกว่าปลาล์มน้ำมันที่ได้มาจากการเพาะเมล็ด มีความต้านทานโรคสูง ผลผลิตสูงถึง 7.2 ตันต่อไร่ต่อปี เมื่ออายุ 5 ปีขึ้นไป (ที่ปลูกในประเทศคออสตาริกา) (สมชาติ, 2550)

บริษัท ASD เริ่มต้นศึกษาถึงการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปาล์มน้ำมันตั้งแต่ ค.ศ. 1980 และในช่วงระยะเวลา 25 ปี ดังกล่าวได้พัฒนาเทคนิคการเพาะเนื้อเยื่อปาล์มน้ำมัน การพิจารณาเลือก ortets และศึกษาถึงการทำ hardending เพื่อให้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมีอัตราการรอดตายสูง(Escobar and Alvarado, 2004) แปลงปลูกปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเนื้อเยื่อจากปาล์มน้ำมันตระกูลคอมแพ็ค (Compact clone)ของบริษัท ASD ปลูกทดสอบในประเทศคอสตาริกา ประเทศนิการากัวและประเทศเวเนซุเอลา ในปี 2003 หลังจากนั้นจึงเพิ่มพื้นที่ปลูก 996 เฮกตาร์ กระจายอยู่ใน 7 ประเทศในลาตินอเมริกา โดยมีพื้นที่ปลูกอยู่ในประเทศคอสตาริกามากที่สุด(66.1 %) โดยในขณะที่ต้นปาล์มน้ำมันยังมีอายุน้อยพบว่ามีความแตกต่างในลักษณะความยาวของทางใบระหว่างปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดอย่างชัดเจน (ตารางที่ 7) ความแตกต่างระหว่างปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเนื้อเยื่อสายพันธุ์ Sergio และปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P มีค่าเท่ากับ 133 เซนติเมตรเมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุ 24 เดือนหลังปลูก และเพิ่มขึ้นเป็น 171 เซนติเมตรเมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุ 38 เดือน ความแตกต่างของทางยาวใบระหว่าง 1.8 – 2.0 เมตร ทำให้เชื่อได้ว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสามารถปลูกให้มีจำนวนต้นต่อหน่วยพื้นที่มากกว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P โดยจากการคำนวณพบว่าสามารถปลูกปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพันธุ์ Sergio ได้มากถึง 273 ต้นต่อเฮกตาร์(44 ต้นต่อไร่) ในขณะที่ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดจะปลูกได้เพียง 140 ต้นต่อเฮกตาร์(22 ต้นต่อไร่) (Alvarado *et. al.*, 2007)

ตารางที่ 10 ความแตกต่างความยาวใบระหว่างปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันพันธุ์ D x P ในปี 2003 ที่ปลูกในประเทศคอสตาริกา

	Leaf length (cm) / age after planting			
	At 24 months	LL dif.	At 38 months	LL dif.
Clone Sergio	259	-133	377	-171
D x P Variety	392		548	

Alvarado *et al.* (2010) รายงานข้อมูลการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 12 สายพันธุ์ และปาล์มลูกผสมพันธุ์เทเนอรา สายพันธุ์ Deli x Nigeria ซึ่งปลูกในระบบสามเหลี่ยมโดยปลูกที่ระยะระหว่างต้นเท่ากัน ในแปลงปลูกที่สุ่มมา 7 แปลงย่อยในพื้นที่ 250 เฮกตาร์ โดยปลูกใน 2 สถานที่ซึ่งมีสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน ในช่วงอายุ 3 ปีแรก พบว่า ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 12 สายพันธุ์ ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่ำกว่าสายพันธุ์ Deli x Nigeria แต่หากนำเอาปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 2 สายพันธุ์ ที่ให้ผลผลิตสูงที่สุด เมื่อพิจารณาถึงการให้จำนวนน้ำมันต่อเฮกตาร์ พบว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 2 สายพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยของการให้จำนวนน้ำมันต่อเฮกตาร์ สูงกว่าสายพันธุ์ Deli x Nigeria (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ผลผลิต(ตันต่อเฮกตาร์) ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และสายพันธุ์ Deli x Nigeria ปลูก ณ เมือง Coto และ Palmar ประเทศ Costa Rica (ในช่วงอายุ 3 ปีแรก)

Year	Mean of 12 clones	Best two clones	Deli x Nigeria
1	2.0	2.9	3.8
2	10.9	14.1	15.1
3	19.2	30.6	31.6
Total	32.1	47.6	50.5
% Oil	-	28.4	24.2
Oil/ha total	-	13.5 t	12.2 t

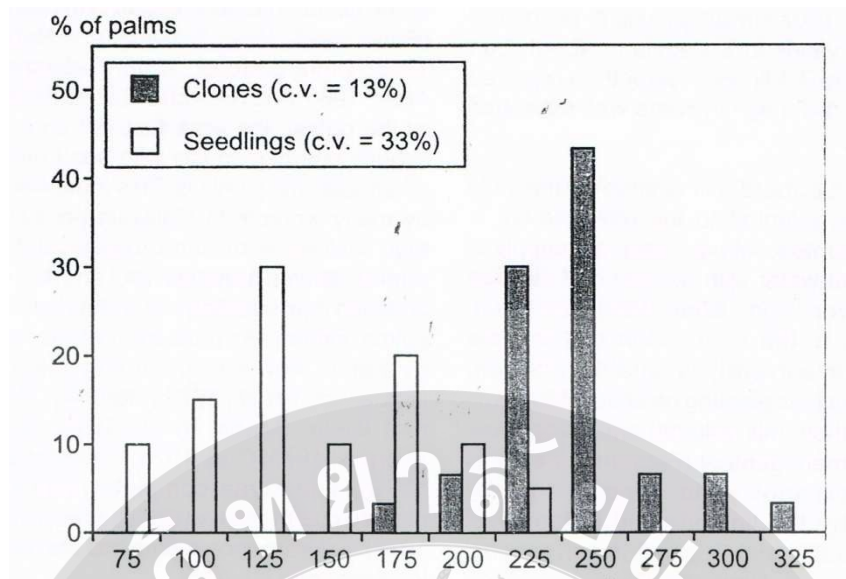
วิธีเพิ่มศักยภาพการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ สามารถทำได้ โดยการเพิ่มจำนวนต้นต่อพื้นที่ ก็คือต้องปลูกปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ให้มีจำนวนต้นต่อพื้นที่มากกว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์เทเนอราซึ่งเป็นพันธุ์ที่ปลูกเป็นการค้า การทดลองปลูกในระบบปลูกซึ่งมีจำนวนต้นต่อพื้นที่ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเริ่มต้นในปี ค.ศ. 2005 โดยปลูกปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 2 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์ Tornado และ Fran พบว่าในช่วง 1 ปีแรก ปาล์มน้ำมันทั้ง 2 สายพันธุ์ให้ผลผลิตมากกว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์เทเนอรา ซึ่งได้แก่พันธุ์ Deli x AVROS (ตารางที่ 12) ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ มีลักษณะใบทางสั้นและลำต้นเจริญเติบโตช้า ซึ่งลักษณะเช่นนี้สามารถปลูกในระยะปลูกซึ่งมีจำนวนต้นต่อพื้นที่มากกว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์ *guineensis* และด้วยการเจริญเติบโตทางลำต้นที่ช้ากว่า ทำให้สามารถเพิ่มอายุการเก็บเกี่ยวอีกด้วย โดยปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเมื่ออายุ 2

ปี จะมีความยาวใบสั้นกว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์ *guineensis* ที่ได้จากการเพาะเมล็ดโดยเฉลี่ย 0.2 – 1.5 เมตร ในกลุ่มของปาล์มน้ำมันคอมแพ็ค หากเปรียบเทียบปาล์มน้ำมันคอมแพ็คที่ได้จากการเพาะเมล็ดและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เมื่ออายุ 9 ปี จะมีความยาวใบสั้นกว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์ *guineensis* ที่ได้จากการเพาะเมล็ดโดยเฉลี่ย 1.5 – 2 เมตร และ 2.5 - 3 เมตร ตามลำดับ ลักษณะความสูงต้นของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะเจริญเติบโตทางลำต้นที่ช้ากว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์ *guineensis* โดยเมื่ออายุ 9 ปี ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจะมีความสูงน้อยกว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์ *guineensis* ถึง 2 เมตร

ตารางที่ 12 ผลผลิตและการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปาล์มคอมแพ็คซึ่งปลูกที่ความหนาแน่นของจำนวนต้นต่อพื้นที่ต่างกัน ในปี 2005 ณ เมือง Coto ประเทศ Costa Rica

Clone	Density (plants/ha)	First year Yield (t/ha)	Leaf length (36 months, cm)
Tornado	205	12.4	394
Tornado	235	16.3	397
Average		14.4	395
Fran	180	17.0	460
Fran	205	19.7	456
Average		18.3	458
Deli x AVROS	143	9.0	480

Ooi *et al.* (1995) เปรียบเทียบการให้ผลผลิตทะลายนระหว่างปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ด พันธุ์ D x P เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ให้ผลผลิตเฉลี่ยที่ 231 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี (ค่า Coefficient of variation = 13 %) ในขณะที่ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ด พันธุ์ D x P ให้ผลผลิตเฉลี่ยที่ 130 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี (ค่า Coefficient of variation = 33 %) 73 เปอร์เซ็นต์ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ให้ผลผลิตอยู่ในช่วง 200 – 250 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี ในขณะที่ 40 เปอร์เซ็นต์ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ด พันธุ์ D x P ให้ผลผลิตอยู่ในช่วง 100 – 150 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี (รูปที่ 1)

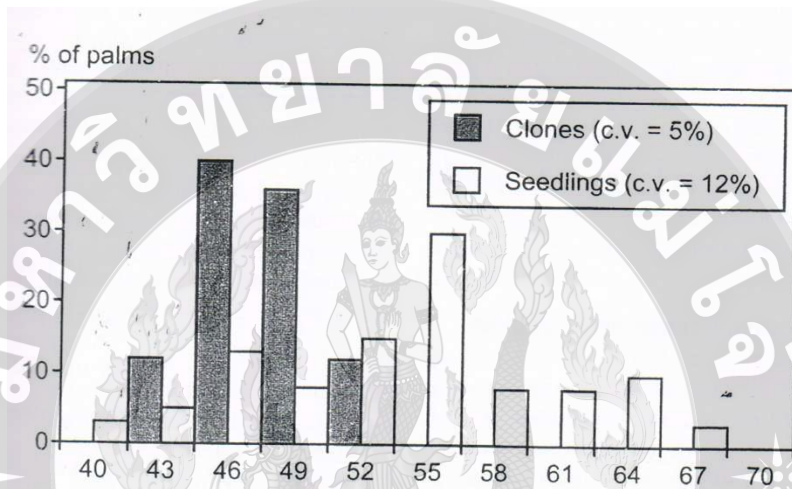
รูปที่ 1 เปรียบเทียบการกระจายตัวของการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P

การคัดเลือก ortet ในปาล์มน้ำมัน

Hardon *et al.* (1987) และ Meunier *et al.* (1990) ประเมินว่าสามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยทำนายไว้ว่าหากใช้ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปลูกเป็นพันธุ์การค้า จะสามารถเพิ่มผลผลิตได้ถึง 30 เปอร์เซ็นต์ Corley (1993) คาดการณ์ว่าหากเลือก ortet โดยพิจารณาคัดเลือกจากต้นที่ให้ผลผลิตสูงที่สุดจำนวน 2 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมด สามารถเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันได้ 24 เปอร์เซ็นต์ แต่ในขณะที่ Soh (1986) คาดการณ์ว่าหาเลือก ortet โดยพิจารณาคัดเลือกจากต้นที่ให้ผลผลิตสูงที่สุดจำนวน 5 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมด สามารถเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันได้เพียง 12 เปอร์เซ็นต์ และยังเสนอแนะว่านอกจากจะพิจารณาถึงลักษณะที่ดีประจำต้นแล้ว ต้องให้ความสำคัญถึงลักษณะในภาพรวมของทั้งสายพันธุ์ด้วย โดยต้องเป็นสายพันธุ์ที่ดีเด่น ถึงจะสามารถเพิ่มผลผลิตของปาล์มน้ำมันได้ และจากการเลือกโดยพิจารณาทั้ง 2 ลักษณะ จะให้ผลต่อการเพิ่มผลผลิตของปาล์มน้ำมันได้ดีกว่าพิจารณาจากลักษณะที่ดีประจำต้นอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงความดีเด่นของสายพันธุ์

Soh และ Chow (1989) เห็นด้วยในแนวคิดที่เสนอว่า การพิจารณาเลือก ortet ควรพิจารณาภาพรวมขององค์ประกอบของผลผลิตในปาล์มน้ำมัน ไม่มุ่งเน้นแต่เพียงลักษณะองค์ประกอบของผลผลิตในเรื่องเปอร์เซ็นต์น้ำมันเพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม Baudouin และ Durand-Gasselín (1993) เสนอว่าควรเลือกโดยพิจารณาจากจำนวนทะลายและคุณภาพ ซึ่งจะให้ผลต่อการเพิ่มผลผลิตที่ดีกว่าโดยการนำเอาลักษณะประจำพันธุ์มาพิจารณาด้วย และการเลือกโดย

พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์น้ำมันจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด หลักสำหรับการพิจารณาเลือก ortet ได้รายงานไว้โดย Ooi *et al.* (1995) ดังนี้ คือ เลือกโดยคำนึงถึงเปอร์เซ็นต์น้ำมัน(มากกว่า 28 เปอร์เซ็นต์) และน้ำหนักทะลาย(มากกว่า 200 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี) ให้ความสำคัญกับต้นปาล์ม น้ำมันที่ให้ผลผลิตเร็ว มีการเจริญเติบโตในด้านความสูงช้า(น้อยกว่า 45 เซนติเมตรต่อปี) ส่วนใน ลักษณะอื่นๆ ให้พิจารณาเป็นอันดับรองๆ ลงมา เช่น เลือกจากต้นที่มีความยาวของก้านทะลายสั้น (รูปที่ 2) เป็นต้น

รูปที่ 2 เปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นของความสูงทางลำต้นระหว่างปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P

Ginting *et al.* (1993) รายงานว่า การนำปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อไปปลูกในพื้นที่ 99 เฮกตาร์ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตภายในเวลา 24 เดือน หลังปลูก ผลผลิตทะลายสดที่เก็บเกี่ยวในครั้งแรกให้ผลผลิตมากกว่าการใช้พันธุ์ D x P ถึง 29 เปอร์เซ็นต์ การเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วง 1 ปีแรกและปีที่ 2 ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อให้ผลผลิต 11.3 ตันต่อเฮกตาร์ และ 13.0 ตันต่อเฮกตาร์ ในขณะที่พันธุ์ D x P ให้ผลผลิต 8.7 ตันต่อเฮกตาร์ และ 10.2 ตันต่อเฮกตาร์ ตามลำดับ(Maheran and Zurin, 1995) และการใช้ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อปลูกทดสอบนี้ สามารถให้ผลผลิตทะลายสดและผลผลิตน้ำมันมากกว่าการใช้พันธุ์ D x P ถึง 30 เปอร์เซ็นต์

การทดสอบสมรรถนะของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยศึกษาถึงน้ำหนักทะลายเปอร์เซ็นต์น้ำมันในทะลาย และผลผลิตน้ำมันต่อหน่วยพื้นที่ ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจากแหล่งต่างๆ (IRHO, PORIM และ HRU/AAR) ซึ่งปลูกทดสอบในหลายสถานที่ในประเทศมาเลเซีย รายงานโดย Soh *et al.* (1995) ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยง

เนื้อเยื่อ 8 สายพันธุ์จาก IRHO ที่ปลูกที่ทดสอบใน Teluk Intan มีเพียง 1 สายพันธุ์เท่านั้นที่ให้ผลผลิตน้ำมันที่ละลายดีกว่าพันธุ์ D x P นั่นคือสายพันธุ์ LMC 088 โดยให้ผลผลิตสูงกว่า 14 เปอร์เซ็นต์ และไม่มีปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสายพันธุ์ใดที่มาจาก PORIM ให้ให้น้ำมันที่ละลายและผลผลิตน้ำมันต่อหน่วยพื้นที่สูงกว่าพันธุ์ D x P ในทุกๆ สถานที่ที่ทำการทดสอบ แต่สายพันธุ์ P10, P30, P35, P40, P41 และ P44 ให้ผลผลิตเท่ากับพันธุ์ D x P โดยทาง PORIM ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อทุกสายพันธุ์ได้มาจากต้นปาล์มน้ำมันที่ไม่ได้ผ่านการคัดเลือก สายพันธุ์ P12 ให้ผลผลิตดีกว่าพันธุ์ D x P เล็กน้อยเมื่อปลูกในสภาพดินชายฝั่งทะเลและในสภาพแวดล้อมทั่วไป โดยให้ผลผลิตสูงกว่าเท่ากับ 4 และ 8 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ แต่ไม่แตกต่างจากพันธุ์ของ HRU/AAR ได้แก่พันธุ์ 208 และพันธุ์ D x P ในทุกสถานที่ที่ปลูกทดสอบ สอดคล้องกับ Donough และ Lee (1995) ซึ่งรายงานไว้ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลและในสภาพแวดล้อมทั่วไป ไม่มีปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพันธุ์ใดให้ผลผลิตดีกว่าพันธุ์ D x P แต่หากพิจารณาเฉพาะการให้ผลผลิตน้ำมันต่อหน่วยพื้นที่พบว่าปาล์มน้ำมันทั้ง 2 สายพันธุ์ ได้แก่ P12 และ 208 ซึ่งปลูกในพื้นที่ชายฝั่งทะเลให้ผลผลิตดีกว่าพันธุ์ D x P เท่ากับ 11.4 และ 15.7 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ

จากตัวอย่างข้างต้นพบว่า การทดสอบสมรรถนะการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อให้ผลไม่แตกต่างจากพันธุ์ D x P เพราะต้นปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อแต่ละที่ ไม่ได้ผ่านการคัดเลือกจาก ortet ที่ดี ในขณะที่ Khaw และ Ng (1998) ให้ความสำคัญกับการคัดเลือก ortet อย่างดียิ่ง และเมื่อทดสอบสมรรถนะการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเทียบกับปาล์มน้ำมัน D x P พบว่ามีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ผลผลิตทะลายนสด (ตันต่อเฮกตาร์) ของปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเทียบกับปาล์มน้ำมัน D x P ซึ่งปลูกในดินต่างกัน 3 ชุดดิน ใน Peninsular ประเทศ Malaysia (Khaw and Ng, 1998)

Soil type	Planting material	Age (months after planting)					
		25 - 36	37 - 48	49 - 60	61 - 72	73 - 84	85 - 96
Carey series	AGK 1 *	20.4	31.6	40.2	43.9	40.6	-
	AGK 6	20.6	32.0	40.1	40.0	50.2	-
	AGK 8	17.8	27.3	39.0	37.5	39.5	-
	D x P control	11.3	24.0	30.4	34.6	34.5	-
Bukit Lunchu series	AGK 1 *	5.5	21.8	28.9	28.1	30.7	26.3
	AGK 8	2.2	18.9	26.1	36.1	24.9	21.0
	D x P control	4.6	12.5	23.0	23.9	22.2	21.0
Bungor series	AGK 1 *	17.1	28.7	36.4	28.9	27.0	-
	AGK 6	20.5	21.5	34.8	34.8	28.7	-
	AGK 8	18.7	24.8	34.8	35.8	33.0	-
	D x P control	10.2	18.5	24.2	26.5	24.6	-

* AGK = clone of Agrocom Sdn. Bhd.

Khaw และคณะ(1999) รายงานว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเมื่ออายุเข้าปีที่ 7 สามารถให้ผลผลิตสูงสุดถึง 60.38 ตันต่อเฮกตาร์ และเป็นการให้ผลผลิตแบบยั่งยืนโดยในช่วงอายุตั้งแต่ 3 ถึง 9 ปีหลังปลูก ให้ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 50.16 ตันต่อเฮกตาร์ และให้ผลผลิตน้ำมัน (Crude palm oil : CPO) สูงสุดเท่ากับ 15.7 ตันต่อเฮกตาร์เมื่ออายุเข้าปีที่ 7 โดยให้ผลผลิตน้ำมันนับจากอายุ 4 ปีหลังปลูกจนถึง 6 ปีหลังปลูกเฉลี่ยเท่ากับ 12.5 ตันต่อเฮกตาร์ ในขณะที่ปาล์มน้ำมัน D x P ให้ผลผลิตทะลายนสดเพียง 35 – 53 เปอร์เซ็นต์และให้ผลผลิตน้ำมัน 31 – 46 เปอร์เซ็นต์เมื่อเปรียบเทียบกับปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

โดยปกติหากต้องการเปรียบเทียบการให้ผลผลิตในปาล์มน้ำมัน จะคำนึงถึงจำนวนน้ำมันต่อหน่วยพื้นที่มากกว่าน้ำหนักทะลายน การคัดเลือก ortet และการจัดการสวนปาล์มน้ำมันที่ดีย่อมส่งผลต่อของเปอร์เซ็นต์น้ำมันต่อทะลายน การคัดเลือก ortet ที่ดี มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันต่อทะลายนมากกว่า 24 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งโดยปกติค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์น้ำมันต่อทะลายนในประเทศมาเลเซียมีค่าเท่ากับ 19 เปอร์เซ็นต์ ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจาก Agrocom ซึ่งปลูกทดสอบในดินหลายชุดดินและในหลายสถานที่ ในประเทศมาเลเซียให้ผลผลิตเป็นจำนวนน้ำมันต่อหน่วย

พื้นที่มากกว่าพันธุ์ D x P กว่า 30 เปอร์เซ็นต์ (อยู่ในช่วง 34 – 57 เปอร์เซ็นต์)(ตารางที่ 14 และ 15)

ตารางที่ 14 ผลผลิตน้ำมัน (ตันต่อเฮกตาร์) ของปาล์มน้ำมันที่ปลูกในเชิงการค้าในหลายสถานที่เปรียบเทียบกับปาล์มน้ำหั้น D x P (Simon *et al.*, 1998)

Soil type	Planting material	Area (ha)	Age (months after planting)						
			25 - 36	37 - 48	49 - 60	61 - 72	73 - 84	85 - 96	97 - 108
Jawa	AGK*	9.0	2.96	5.86	7.83	8.42	9.22	10.66	-
	D x P	18.4	1.36	3.42	5.46	5.98	6.91	6.62	-
Bungor	AGK	16.2	3.00	5.67	6.69	7.04	7.15	-	-
	D x P	17.4	1.53	2.60	4.89	6.73	5.85	-	-
Bergo- song	AGK	3.4	2.46	3.57	5.94	7.24	6.15	6.88	9.31
	D x P	3.0	1.09	2.07	4.59	5.50	4.23	5.85	7.46
Inanam	AGK	15.9	1.90	1.73	5.62	11.24	9.63	5.12	-
	D x P	39.6	0.67	3.25	5.11	6.35	6.28	4.36	-
	AGK	24.2	1.62	3.97	5.86	7.21	9.48	7.44	-
	AGK	25.4	1.52	3.11	6.31	7.62	8.87	6.69	-
	AGK	25.4	1.50	4.35	5.38	6.05	10.64	8.34	-
	AGK	25.0	0.83	3.81	4.94	4.88	10.18	7.83	-
	AGK	39.0	0.62	2.69	3.92	3.93	6.67	6.44	-
Kumansi	AGK	8.8	0.95	4.04	5.34	6.29	5.80	11.31	7.94
	D x P	32.0	0.33	2.56	4.00	4.32	4.57	6.99	6.83
Merit	AGK	0.4	4.86	11.0	11.11	12.53	14.09	15.70	10.92
	D x P	56.0	1.60	3.63	5.54	7.00	6.14	7.40	6.35
Seduau	AGK	24.6	1.97	3.68	6.30	5.69	-	-	-
	D x P	124	1.45	2.92	3.32	3.54	-	-	-

* AGK = clone of Agrocom Sdn. Bhd.

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของการสกัดน้ำมัน(%) ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของ
ปาล์มน้ำมัน D x P (Simon *et al.*, 1998)

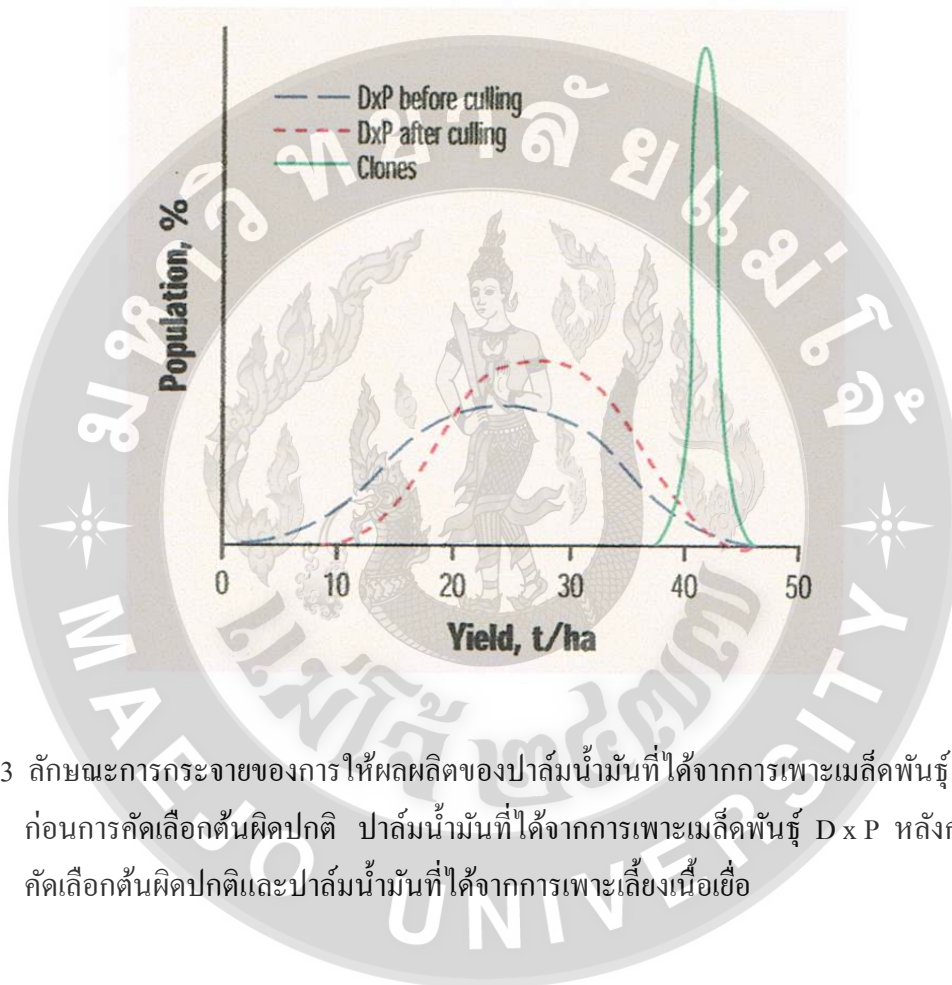
Planting material	Age (months after planting)						
	25 -36	37 - 48	49 - 60	61 - 72	73 - 84	85 - 96	97 - 108
AGK	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0	24.0	26.0
D x P	17.0	19.0	21.0	22.0	22.5	22.5	22.5

ตารางที่ 16 การสำรวจต้นผิปกติ(mantled) ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ AGK จาก
Agrocom ซึ่งปลูกเมื่อ 1988 - 1993(Khaw and Ng, 1998)

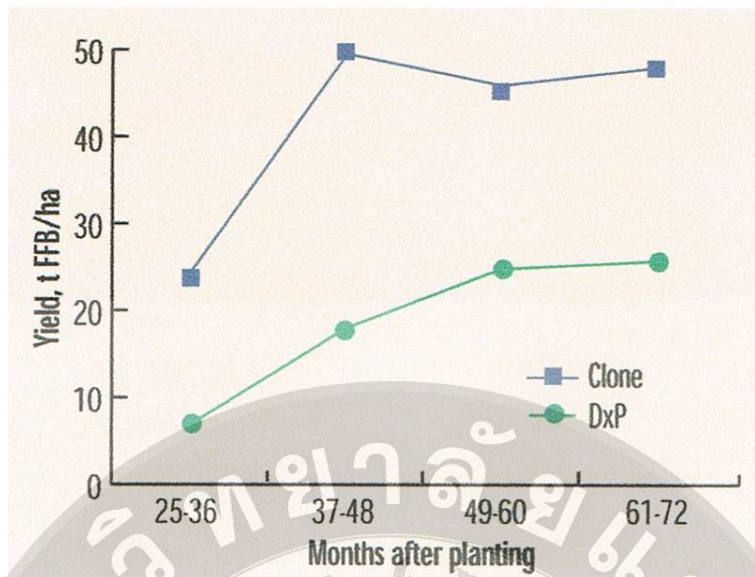
Location	Date of Planting	Number of palms Counted at maturity	Number of mantled palms	Mantled palms %
Peninsular Malaysia	1988	108	0	0
	1989	780	2	0.25
	1990	753	5	0.66
	1991	885	18	2.03
	1992	2,945	41	1.39
	1993	577	6	1.04
Sabah	1991	284	4	1.41
	1992	6,231	11	0.18
Sarawak	1992	57	0	0
Total	-	12,620	87	0.70

Mutert และ Fairhurst (1999) รายงานว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมีศักยภาพสำหรับการเพิ่มผลผลิต โดยต้นปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจะมีความแปรปรวนทางพันธุกรรมต่ำ มีการเจริญเติบโตที่สม่ำเสมอและถูกคัดเลือกจากต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตสูง (รูปที่ 3) หลังจากที่ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเริ่มเป็นที่รู้จักในปี ค.ศ. 1970 และแม้ว่าในปี ค.ศ. 1980 จะพบปัญหาบางประการ อย่างไรก็ตามในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็เริ่มมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเกินกว่า 1,000 เฮกตาร์ โดย Malaysian group มีต้นปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่อยู่ในระยะให้ผลผลิตกว่า

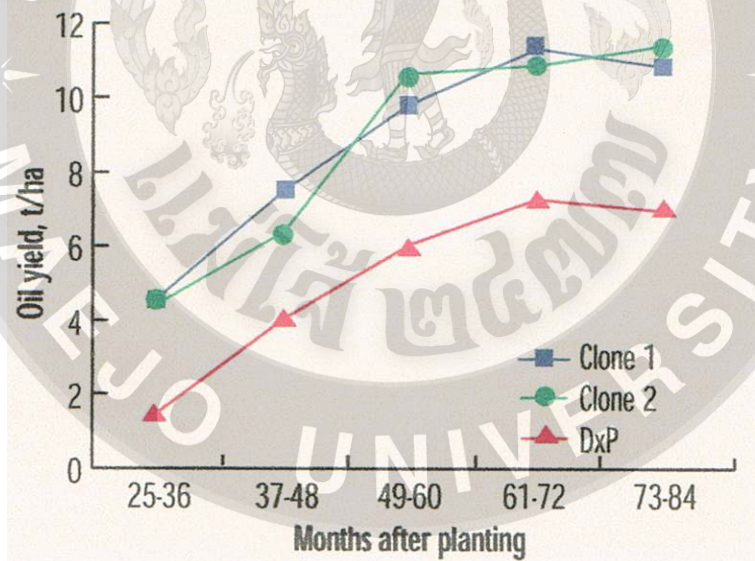
100,000 ต้น เมื่อปาล์มเหล่านี้ได้รับการดูแลที่ดีพบว่าสามารถให้ผลผลิตเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ โดยพบต้นที่แสดงลักษณะผิดปกติน้อยกว่า 1 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสูงกว่าปาล์มน้ำมันพันธุ์ D x P 30 เปอร์เซ็นต์ และปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสามารถให้ผลผลิตสูงถึง 50 ตันต่อเฮกตาร์ (รูปที่ 3) และหลังจากที่ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อให้ผลผลิตไปแล้ว 3 ปี จะให้ผลผลิตน้ำมันสูงถึง 9–11 ตันต่อเฮกตาร์ (รูปที่ 4) และให้ผลผลิตน้ำมันต่อหน่วยพื้นที่มากถึง 10–12 ตันต่อเฮกตาร์ (รูปที่ 5)

รูปที่ 3 ลักษณะการกระจายของการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P ก่อนการคัดเลือกต้นผิดปกติ ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดพันธุ์ D x P หลังการคัดเลือกต้นผิดปกติและปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

รูปที่ 4 เปรียบเทียบการให้ผลผลิตทะลายนวดของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันพันธุ์ D x P

รูปที่ 5 เปรียบเทียบการให้ผลผลิตน้ำมันต่อหน่วยพื้นที่ของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและปาล์มน้ำมันพันธุ์ D x P

Corley และ Law (1997) รายงานผลการปลูกทดสอบปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ พบว่า ให้ผลผลิตสูงกว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดอย่างน้อย 25 เปอร์เซ็นต์ จากปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 59 สายพันธุ์ ซึ่งปลูกทดสอบใน 15 สถานที่ในสุมาตราเหนือและในประเทศไอเวอรีโคสต์ Cochard *et. al.* (1999) รายงานว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 12 สายพันธุ์ให้ผลผลิตมากกว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ด(L2T x D10D) อย่างน้อย 20 เปอร์เซ็นต์ สามารถเพิ่มผลผลิตน้ำมันเฉลี่ย 27 เปอร์เซ็นต์ มีปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 3 สายพันธุ์ให้ผลผลิตมากกว่าปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ดมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ผลผลิตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเปรียบเทียบกับปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเมล็ด

Location	Trial no.	Year recorded	Seedling standard	No. of clone	Oil yield(t/ha)		Yield as % std	
					All	Best	All	Best
Ivoly Coast	GP-54/63	3	L2T x D10D	4	4.66	4.90	128	134
Ivoly Coast	GP-64	4	D8D x L9T	5	3.9	4.3	131	143
Ivoly Coast	GP-65	2	D115D x L2T	7	2.66	2.95	81	90
Ivoly Coast	GP-70	4	L2T x D8D	5	3.6	4.1	103	117
Ivoly Coast	GP-71	4	L10T x D8D	8	4.6	5.2	100	113
Ivoly Coast	GP-76	2	L2T x D10D	5	3.4	3.8	117	131
Sumatra	BB-CL2	4	L2T x D10D	4	7.35	8.9	102	124
Sumatra	BB-CL3	3	L2T x D10D	9	7.66	9.8	113	144
Sumatra	BB-CL4	3	C2501	9	4.99	6.5	87	113
Sumatra	BB-CL5	3	C2501	9	5.61	6.1	109	118
Sumatra	AK-GP23	3	L2T x L404D	4	6.18	8.3	88	119
Sumatra	AK-GP24	3	BB703D x BB50	19	5.92	6.9	106	123
Malaysia	10	2	Deli x La me	3	3.48	4.00	99	113
Sumatra	Bj26S	3	ns	14	6.6	7.5	114	129
Malaysia	C3	8	ns	7	6.6	7.5	125	142
Malaysia	C7	5	ns	8	8.6	9.5	125	138
Malaysia	C12	5	ns	10	8.1	9.0	129	143
Malaysia	C13	5	ns	8	8.1	9.4	129	149
Malaysia	BCT3-87	3.5	Deli x AVROS	7	2.48	3.08	77	96
Malaysia	PB145	3.5	GRC D x P	7	2.08	2.57	80	99
Malaysia	BCT2-86	3.5	Deli x AVROS	4	3.52	3.81	100	109

Malaysia	UP17356	2	Deli x Ybi	20	7.08	9.54	85	114
Malaysia	PB150	2	GH D x P	6	3.02	4.18	93	129
Malaysia	BCT4-89	9	GH D x P	12	6.9	8.6	95	118
Malaysia, coastal	Mean of 5	7	GH D x P	8	6.28	7.17	91	104
Malaysia, inland	HCT 6	7	GH D x P	8	4.90	5.67	86	100
Malaysia, inland	PCT 11	10	GRC D x P	5	4.21	4.92	109	127

เมื่อนำปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเนื้อเยื่อไปปลูกทดสอบในสภาพแวดล้อมต่างๆ กันพบว่าสภาพแวดล้อมมีผลต่อการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันอย่างมีนัยสำคัญ (Lee and Donough, 1993 ; Corley *et. al.*, 1995b) โดยพันธุ์ 115E ให้เปอร์เซ็นต์น้ำมันต่อทะลายสูงทั้งในสภาพดินทรายฝั่งและในสภาพทั่วไป พันธุ์ 90A ให้ผลผลิตทะลายสดดีในพื้นที่ดินชายฝั่งทะเลแต่ให้ผลผลิตต่ำในสภาพแวดล้อมทั่วไป (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 สมรรถนะการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อซึ่งปลูกต่างสภาพแวดล้อม

Clone	FFB (% site mean)		Oil / bunch (%)		Oil Yield (% site mean)	
	Coastal	Inland	Coastal	Inland	Coastal	Inland
34A	86	88	24.4	22.4	84	86
54A	113	116	23.1	21.9	105	111
90A	112	96	24.5	22.8	110	95
115E	86	89	29.2	28.0	101	108

บันทึกข้อมูล 7-11 ปี ในสภาพดินชายฝั่ง 5 สถานที่ และในสภาพทั่วไป 6 สถานที่

อุปกรณ์และวิธีการ

1. อุปกรณ์

ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ ได้แก่ Emerald, Nemo, Titan, Tornado, Azteca และ Eagle

2. วิธีการวิจัย

วางแผนการทดลองแบบ RCB (Randomized complete block design) จำนวน 3 ซ้ำ มี 6 Treatments คือ

- 1) Treatment ที่ 1 Emerald
- 2) Treatment ที่ 2 Nemo
- 3) Treatment ที่ 3 Titan
- 4) Treatment ที่ 4 Tornado
- 5) Treatment ที่ 5 Azteca
- 6) Treatment ที่ 6 Eagle

3. การเก็บข้อมูล

3.1 ความสูงต้น มีหน่วยเป็นเซนติเมตร วัดจากระดับพื้นดินหรือทางใบล่างสุดของลำต้น ถึงฐานของทางใบที่รองรับทะลาย โดยจุดล่างสุดที่วัดควรทาสีไว้เพื่อเก็บข้อมูลครั้งต่อไป ต้องวัดจากตำแหน่งเดิมทุกครั้ง เก็บข้อมูล 3 เดือนต่อครั้ง

3.2 เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น มีหน่วยเป็นเซนติเมตร วัดสูงจากพื้นดิน 1.5 เมตร คึงกาบใบเก่าออก เปิดจุด 2 จุดให้อยู่ตรงข้ามกันละด้านของลำต้น ใช้อุปกรณ์คาลิปเปอร์วัดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำต้น เก็บข้อมูล 3 เดือนต่อครั้ง

3.3 เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม มีหน่วยเป็นเซนติเมตรเมตร ปกติจะวัดเพื่อเป็นข้อสังเกตระบบรากเพื่อวัตถุประสงค์ในการกำจัดวัชพืชและการใส่ปุ๋ย วัดจากปลายใบด้านหนึ่งไปจรดปลายใบอีกด้านหนึ่งที่อยู่ตรงกันข้าม

3.4 จำนวนใบ มีหน่วยเป็นใบ นับอัตราการเกิดใบใหม่ในรอบปี

3.5 ความกว้างทางใบ มีหน่วยเป็นเซนติเมตร วัดความกว้างของทางใบ ณ จุดกึ่งกลางของทางใบ โดยวัดจากทางใบที่ 17

3.6 ความยาวใบ มีหน่วยเป็นเซนติเมตร โดยวัดจากโคนกาบใบถึงปลายใบ (petiole length) และวัดจากจุดที่เริ่มต้นมีใบจนถึงปลายใบ (rachis length) เก็บข้อมูล 2 ค่า

พื้นที่

3.7 ผลผลิตทะเลสาบ มีหน่วยเป็นตันต่อไร่ คิดเป็นน้ำหนักทะเลสาบต่อหน่วย

ทะเลสาบ

3.8 เปอร์เซ็นต์น้ำมัน มีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์น้ำมันดิบต่อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลความสูงต้น เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม จำนวนใบ ความกว้างใบ ความยาวใบ มาวิเคราะห์ความแปรปรวนตามแผนการทดลองแบบ RCB

5. สถานที่ทำการทดลอง

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

ผลการวิจัย

ลักษณะผลผลิต

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลผลิตในโคลนปาล์มน้ำมันในระยะ 48 – 60 เดือน พบว่า ผลผลิตทะลาย น้ำหนักต่อทะลาย จำนวนทะลายต่อต้น และเปอร์เซ็นต์น้ำมันใน Mesocarp มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p < 0.01$) ส่วนเปอร์เซ็นต์ Mesocarp ต่อผล ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลผลิตในโคลนปาล์มน้ำมันในระยะ 48 – 60 เดือน

พันธุ์	ผลผลิตทะลาย (kg/rai/year)	น้ำหนักต่อ ทะลาย (kg)	จำนวนทะลาย ต่อต้น	เปอร์เซ็นต์ น้ำมันใน Mesocarp	เปอร์เซ็นต์ Mesocarp ต่อ ผล
emerald	2935.12 A	4.21 A	24.93 AB	23.47 ABC	79.02 A
titan	2788.70 A	4.51 A	22.15 AB	21.45 C	77.72 A
tornado	1860.63 AB	2.53 B	26.20 A	22.96 BC	72.10 B
nemo	2829.72 A	4.82 A	20.98 AB	25.15 AB	70.69 B
azteca	2490.45 A	4.41 A	19.96 B	22.38 BC	79.63 A
eagle	1031.05 B	2.86 B	12.82 C	26.07 A	78.27 A
Mean	2322.61	3.89	21.17	23.58	76.24
F-test	**	**	*	*	*
C.V. (%)	13.85 %	6.19 %	9.68 %	4.49 %	2.21 %

** แยกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ, ^{ns} ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะผลผลิตทะลาย พบว่า มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p < 0.01$) (ตารางที่ 19) โดยพันธุ์ Emerald ให้ผลผลิตทะลายสูงที่สุด เท่ากับ 2935.12 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Nemo, Titan, Azteca และ Tornado ซึ่งให้ผลผลิตทะลาย เท่ากับ 2829.72, 2788.70, 2490.45 และ 1860.63 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ตามลำดับ แต่แตกต่างกับพันธุ์ และ Eagle ซึ่งให้ผลผลิตทะลาย เท่ากับ 1031.05 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะน้ำหนักต่อทะลาย พบว่า มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p < 0.01$) (ตารางที่ 19) โดยพันธุ์ Nemo มีน้ำหนักต่อทะลายสูงที่สุด เท่ากับ 4.82 กิโลกรัมต่อทะลาย ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Titan, Azteca และ Emerald ซึ่งมีน้ำหนักต่อทะลาย เท่ากับ 4.51,

4.41 และ 4.21 กิโลกรัมต่อทะเลาะ ตามลำดับ แต่แตกต่างกันกับพันธุ์ Eagle และ Tornado ซึ่งมีน้ำหนักต่อทะเลาะ เท่ากับ 2.86 และ 2.53 กิโลกรัมต่อทะเลาะ ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะจำนวนทะเลาะต่อต้น พบว่า มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p < 0.01$) (ตารางที่ 19) โดยพันธุ์ Tornado ให้จำนวนทะเลาะต่อต้นสูงที่สุด เท่ากับ 26.20 ทะเลาะ ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Emerald, Titan, Nemo และ Azteca ซึ่งให้จำนวนทะเลาะต่อต้น เท่ากับ 24.93, 22.15, 20.98 และ 19.96 ทะเลาะ แต่แตกต่างกันกับพันธุ์ Eagle ซึ่งให้จำนวนทะเลาะต่อต้น เท่ากับ 12.82 ทะเลาะ ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะเปอร์เซ็นต์น้ำมันใน Mesocarp พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) (ตารางที่ 19) โดยพันธุ์ Eagle มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันใน Mesocarp สูงที่สุด เท่ากับ 26.07 เปอร์เซ็นต์ ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Nemo และ Emerald ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์น้ำมันใน Mesocarp เท่ากับ 25.15 และ 23.47 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แต่แตกต่างกันกับพันธุ์ Tornado, Azteca และ Titan ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์น้ำมันใน Mesocarp เท่ากับ 22.96, 22.38 และ 21.45 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนลักษณะเปอร์เซ็นต์ Mesocarp ต่อผล พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 19) โดยพันธุ์ Azteca มีเปอร์เซ็นต์ Mesocarp ต่อผลสูงที่สุด เท่ากับ 79.63 เปอร์เซ็นต์ แต่ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Emerald, Eagle และ Titan ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ Mesocarp ต่อผล เท่ากับ 79.02, 78.27 และ 77.72 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แต่แตกต่างกันกับพันธุ์ Tornado และ Nemo ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ Mesocarp ต่อผล เท่ากับ 72.10 และ 70.69 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ลักษณะการเจริญเติบโต

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนความสูงต้น พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพันธุ์ Emerald มีความสูงต้นมากที่สุดเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 1.49 เมตร รองลงมาได้แก่พันธุ์ Titan, Nemo, Azteca, Tornado และ Eagle โดยความสูงต้นเฉลี่ยเท่ากับ 1.40, 1.35, 1.35, 1.32 และ 1.32 เมตร ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพันธุ์ Emerald มีเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นสูงที่สุดเฉลี่ย เท่ากับ 0.95 เมตร รองลงมาได้แก่พันธุ์ Azteca, Titan, Nemo, Tornado และ Eagle โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ย เท่ากับ 0.94, 0.92, 0.89, 0.88 และ 0.79 เมตร ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม พบว่า มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยพันธุ์ Azteca มีเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มสูงที่สุดเฉลี่ย เท่ากับ 7.06 เมตร แต่ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Titan, Eagle, Nemo และ Emerald โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มเฉลี่ย เท่ากับ 6.72, 6.68,

6.66 และ 6.57 เมตร ตามลำดับ แต่แตกต่างกับพันธุ์ Tornado ซึ่งเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มเฉลี่ย เท่ากับ 5.74 เมตร

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำนวนใบ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพันธุ์ Tornado มีจำนวนสูงที่สุดเฉลี่ย เท่ากับ 27 ใบ แตกต่างกับพันธุ์ Azteca, Titan, Nemo, Eagle, และ Emerald โดยมีความกว้างใบเฉลี่ย เท่ากับ 25, 24.5, 24.5, 24 และ 23.5 ใบ ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนความกว้างใบ พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพันธุ์ Titan มีความกว้างใบสูงที่สุดเฉลี่ย เท่ากับ 0.83 เมตร รองลงมาได้แก่พันธุ์ Azteca, Eagle, Tornado, Nemo, และ Emerald โดยมีความกว้างใบเฉลี่ย เท่ากับ 0.80, 0.80, 0.76, 0.73 และ 0.73 เมตร ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนความยาวโคนใบถึงปลายใบ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพันธุ์ Azteca มีความยาวโคนใบถึงปลายใบ สูงที่สุดเฉลี่ย เท่ากับ 2.94 เมตร แต่ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Titan, Eagle, Nemo, และ Emerald โดยมีความยาวโคนใบถึงปลายใบ เฉลี่ย เท่ากับ 2.90, 2.88, 2.81 และ 2.71 เมตร ตามลำดับ แต่แตกต่างกับพันธุ์ Tornado ซึ่งมีความยาวโคนใบถึงปลายใบ เฉลี่ย เท่ากับ 2.50 เมตร

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนความยาวใบแรกถึงปลายใบ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพันธุ์ Azteca มีความยาวใบแรกถึงปลายใบ สูงที่สุดเฉลี่ย เท่ากับ 2.45 เมตร แต่ไม่แตกต่างกับพันธุ์ Titan, Nemo, Eagle, และ Emerald โดยมีความยาวใบแรกถึงปลายใบ เฉลี่ย เท่ากับ 2.39, 2.39, 2.36 และ 2.34 เมตร ตามลำดับ แต่แตกต่างกับพันธุ์ Tornado ซึ่งมีความยาวโคนใบถึงปลายใบ เฉลี่ย เท่ากับ 2.02 เมตร

วิจารณ์ผล

เมื่อพิจารณาการให้ผลผลิตทะลายสดและเปอร์เซ็นต์น้ำมันใน Mesocarp ของโคลนปาล์ม น้ำมันโดยเฉลี่ยทั้ง 6 โคลน พบว่า ให้น้ำหนักทะลายสด 1,850.76 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สอดคล้องกับ Alvarado *et al.* (2010) ซึ่งรายงานการให้ผลผลิตในโคลนปาล์มน้ำมันที่อายุ 4 ปี โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 1,744 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี แตกต่างกับรายงานของ Khaw and Ng (1998) ซึ่งทดสอบผลผลิตการให้ผลผลิตของโคลนปาล์มน้ำมันใน 3 ชุดดิน โดยเมื่อโคลนมีอายุ 4 ปี ให้ผลผลิตเฉลี่ย 4,034 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และเปอร์เซ็นต์น้ำมันใน Mesocarp 21.88 เปอร์เซ็นต์ สอดคล้องกับรายงานของ Simon และคณะ (1998) ซึ่งวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของการสกัดน้ำมัน(%) ของโคลนปาล์มน้ำมันที่อายุ 4 ปี พบว่า มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันเฉลี่ย เท่ากับ 21 เปอร์เซ็นต์

เมื่อพิจารณาการให้ผลผลิตทะลายสดของโคลนปาล์มน้ำมันโดยเฉลี่ยทั้ง 6 โคลน พบว่า ให้น้ำหนักทะลายสด เฉลี่ยเท่ากับ 2,322.61 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี พบว่า ผลผลิตแตกต่างกับ Alvarado *et al.* (2010) ซึ่งรายงานการให้ผลผลิตในโคลนปาล์มน้ำมันที่อายุ 5 ปี โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 3,072 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และหากเปรียบเทียบกับพันธุ์ที่ดีที่สุด พบว่า ผลผลิตทะลายสดให้ผลผลิตเฉลี่ย 5,130 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี โดยในการทดลองนี้ โคลนที่ให้ผลผลิตดีที่สุด ได้แก่ โคลน Emerald โดยให้ผลผลิตเพียง 2,935 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี นอกจากนี้ผลยังแตกต่างกับ Khaw and Ng (1998) ซึ่งทดสอบผลผลิตการให้ผลผลิตของโคลนปาล์มน้ำมันใน 3 ชุดดิน โดยเมื่อโคลนมีอายุ 5 ปี ให้ผลผลิตเฉลี่ย 5,705 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และยังแตกต่างกับรายงานของ Simon และคณะ (1998) ซึ่งรายงานการให้ผลผลิตในโคลนปาล์มน้ำมันที่อายุ 5 ปี โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 6,400 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี แต่มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันใกล้เคียงกัน โดยให้เปอร์เซ็นต์น้ำมันเฉลี่ย เท่ากับ 22 เปอร์เซ็นต์ และจากการทดลองนี้ให้ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์น้ำมันเท่ากับ 23.58 เปอร์เซ็นต์ แต่ผลผลิตทะลายสดสอดคล้องกับ Grinting *et al.* (1993) ซึ่งทดสอบผลผลิตการให้ผลผลิตของโคลนปาล์มน้ำมันที่อายุ 5 ปี พบว่า ให้ผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 2,080 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

สรุปผล

เปรียบเทียบผลผลิตของโคลนปาล์มน้ำมัน 6 โคลน อายุ 5 ปี พบว่า โคลน Emerald ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของจังหวัดชุมพรได้ดีที่สุด โดยให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุด 2,935.12 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และหากพิจารณาลักษณะการเจริญเติบโตของทุกโคลน พบว่า โคลน Tornado มีแนวโน้มจะปลูกได้ในระยะปลูกชิด ที่ 7.5 x 7.5 x 7.5 เมตร ซึ่งจะมีจำนวนต้นต่อไร่ 33 ต้น

เอกสารอ้างอิง

- บุษบา ล้อประเสริฐ. 2548. **ปาล์มน้ำมัน**. ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตร. กรุงเทพฯ.
- ประสาทพร กออวยชัย, ศิริชัย อุ่นศรีส่ง, สมพร มีแสงแก้ว, จิระศักดิ์ วิชาสวัสดิ์, ปณิศา กันถาด และ บุญโรช ศรีตะพันธ์. 2553. **เปรียบเทียบการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของปาล์ม น้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ในสภาพดินทรายชายฝั่งทะเล ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร**. สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ : เชียงใหม่.
- ประสาทพร กออวยชัย, ศิริชัย อุ่นศรีส่ง, สมพร มีแสงแก้ว, จิระศักดิ์ วิชาสวัสดิ์ และ ปณิศา กันถาด. 2552. **เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 6 สายพันธุ์ในระยะอนุบาลหลัก**. มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร : ชุมพร.
- ธีระ เอกสมทราเมษฐ์, ชัยรัตน์ นิลนนท์, ธีระพงศ์ จันทรมิข, ประกิจ ทองคำ และสมเกียรติ สีสนอง. 2548. **เส้นทางสู่ความสำเร็จ การผลิตปาล์มน้ำมัน**. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมัน. คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: สงขลา. 118 น.
- วราวุธ ชูธรรมรัช, ศิริชัย มามีวัฒนา, อรรรัตน์ วงศ์ศรี, สุรกิตติ ศรีกุล, เกริกชัย ชนรักษ์, วิชณีย์ ออมทรัพย์สิน และ ยี่นิยม รียาพันธ์. 2548. **งานวิจัยปาล์มน้ำมันของกรมวิชาการเกษตร. รายงานการประชุมสัมมนาวิชาการปาล์มน้ำมัน : เส้นทางสู่ความสำเร็จของเกษตรกร. กรมวิชาการเกษตร.**
- สมชาติ สิงหะพล. 2550. **กล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีมีที่ไหน-พื้นที่เหมาะสมเป็นอย่างไรและแหล่งเงินกู้มีที่ใด**. รายงานการประชุมสัมมนาเรื่อง ทิศทางพัฒนาปาล์มน้ำมันเพื่อความมั่นคงของเกษตรกร. ชมรมสื่อมวลชนเกษตรแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ. ประเทศไทย. 30 มิถุนายน : 31 -38.
- สมปอง เตชะโต. 2539. **การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช หลักการและพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ**. สงขลา: ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมปอง เตชะโต, อาสตัน ฮิล และอিবรอเฮม ยีดา. 2547. **การชักนำเอ็มบริโอเจเนติกแคลลัส และพืช ต้นใหม่ จากใบอ่อนปาล์มน้ำมันต้นโตที่ให้ผลผลิตดี**. ว.สงขลานครินทร์. 26: 617-628.
- สุรเชษฐ์ ขวัญเมือง. 2549. **ความรู้เกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมัน**. โครงการหนังสือเกษตรกรชุมชน. กรุงเทพฯ.

- อรรัตน์ วงศ์ศรี และศิริชัย มามีวัฒนา. 2547. พันธุ์ปาล์มน้ำมันและการปรับปรุงพันธุ์ ใน
 อรอนันต์ เลนะกุล ประเวศ แสงเพชร อธิวัฒน์ บัณฑราภิวัดน์ พรรณนีย์ วิชชาชู
 สมศักดิ์ ทองศรี และ อมรา เวียงสระ(กองบรรณาธิการ). เอกสารวิชาการปาล์มน้ำมัน.
 กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. สำนักพิมพ์ดอกเบี๋ย : กรุงเทพฯ. 15 – 34.
 เอกชัย พฤษย์อำไพ. 2548. **คู่มือปาล์มน้ำมัน**. เพ็ท-แพดสัน พับลิชชิ่ง, กรุงเทพฯ. 304 น.
- Alvarado, A., R. Escobar., F. Peralta and C. Chinchilla. 2007. Compact Seed and Clones and
 their Potential for High Density Planting. **ASD OIL PALM PAPERS**. 31 : 1-8.
- Amancio, A., R. Escobar and F. Peralta. 2010. ASD's oil palm breeding program and its
 contribution to the oil palm industry. **ASD OIL PALM PAPERS**. 34 : 1-16.
- ASD.2005. **A guide for hardening oil palm clones. Version 3**, December 2005. ASD
 Costa Rica.
- Baudouin, L. and T. Durand-Gasselin. 1993. Genetic transmission of characters linked to oil
 Yields in oil palm by cloning results for young palms. (eds. Basiron, Y., J.
 Sukaimi., K. C. Chang., S. C. Cheah., I. E. Henson., N. Paranjothy., T. H. T. Dolmat
 and A. Darus.) **Prospects & Challenges Towards the 21st Century. Module I :
 Agriculture**. Kuala Lumpur, Malaysia, 9 – 14 September 1991. PORIM, pp. 63 – 68.
- Cochard, B., T. Durand-Gasselin., P. Amblard., E. Konan. and S. Gogor, 1999. Performance of
 adult oil palm clones. *In Preprints, 1999 PORIM Int. Palm Oil Conf.*, pp. 12-22.
 Kuala Lumpur : Palm Oil Res. Inst.
- Corley, R. H. V. 1993. Fifteen years experience with oil palm clones. International palm oil
 Conference. (eds. Basiron, Y., J. Sukaimi., K. C. Chang., S. C. Cheah., I. E. Henson.,
 N. Paranjothy., T. H. T. Dolmat and A. Darus.). **Prospects & Challenges Towards
 the 21st Century. Module I : Agriculture**. Kuala Lumpur, Malaysia, 9 - 14 September
 1991. PORIM, pp. 69 – 81.
- Corley, R. H. V., T. Boonrak., C. R. Donough., S. Nelson., F. Dumortier., F. X. Soebagiyo and
 G. Vallejo. 1995b. Yield of oil palm clones in different environment. *In Recent
 developments in oil palm tissue culture and biotechnology*.(eds. V. Rao, I. E.
 Henson and N. Rajanaidu), pp. 145-157. Kuala Lumpur : Palm Oil Res. Inst.

- Corley, R. H. V. and I. H. Law. 1997. The future for oil palm clones. *In* **Plantation management for the 21st century**.(ed. E. Pushparajah) pp. 279-289. Kuala Lumpur : Incorp. Soc. Planters.
- Donough, C. R. and C. H. Lee. 1995. Longer term results from clone trials at Pamol Plantations and Golden Hope Plantations. **Recent Developments in Oil Palm Tissue Culture and Biotechnology**. (Rao, V., I. E. Henson, and N. Rajanaidu. eds.) Kuala Lumpur, Malaysia, 24 – 25 September 1993. PORIM, pp. 116 - 133.
- Escobar, R. and A. Alvarado. 2004. Strategies in production of oil palm compact seeds and clones. **ASD OIL PALM PAPERS**. 27 : 1-12.
- Ginting, G., A. U. Lubis and Fatmawati. 1993. Yield and vegetative characteristics of oil palm clonal planting materials. *in* **International Palm Oil Congress**. Kuala Lumpur, Malaysia, 20 – 25 September 1993. PORIM, pp. 114 - 121.
- Hardon, J. J., R. H. V. Corley and C. H. Lee. 1987. Breeding and selection the oil palm. *in* **Improving vegetatively propagated crops**. (eds. Abbott, A. J. and R. K. Atkin.) pp. 63 -81. Academic Press, London.
- Kanchanapoom, K. and P. Domyoas. 1999. The origin and development of embryoids in oil palm (*Elaeis guineensis* Jacq.) embryo culture. **ScienceAsia**. 25: 195-202.
- Khaw, C. H. and S. K. Ng. 1998. Performance of commercial scale clonal oil palm (*Elaeis Guineensis* Jacq) plantings in Malaysia. *in* **Proceedings International Symposium Biotech Trop and Sub-Trop Species**, pp. 251 – 258. Brisbane : Acta Horticulture.
- Khaw, C. H., S. K. Ng. and K. C. Thong. 1999. Commercial Production of Clonal Oil Palms by Tissues Culture - Prerequisites, Constraints and Issues. *In*: **Proceedings 1999 PORIM International Palm Oil Conference**. pp.37-43. Kuala Lumpur : PORIM.
- Lee, C. H. and C. R. Donough. 1993. Genotype-environment interaction in oil palm clones. *In* **Proc. 1991 Int. Soc. Oil Palm Breeders Workshop 'Genotype-environment interaction studies in perennial tree crops** , pp. 33-45. Kuala Lumpur : Palm Res. Inst.

- Maheran, A. B. and O. Zurin. 1995. FELDA's early experiences with vegetative propagation of the oil palm (*Elaeis guineensis* Jacq.). in **International Palm Oil Congress**. Kuala Lumpur, Malaysia, 20 – 25 September 1993. PORIM, pp. 99 - 113.
- Meunier, F. J., L. Baudouin., B. Nouy and J. M. Noirt. 1999. The expected value of oil palm clones. **Oléagineux**, 43 : 195 – 200.
- Mutert, E. and T. H. Fairhurst. 1999. Oil palm Clones : Productivity Enhancement for the Future. **Better Crops International**. 13 : 45 – 47.
- Ooi, S. H., K. Y. Leng and P. Kayaroganam. 1995. Yield maximization with clonal oil palm for sustainable utilization of limited tropical land resources. in **Potassium in Asia : Proceeding of the 24 th Colloquium of the International Potash Institute**. Chiangmai, Thailand, 21- 24 February 1995, pp. 615 – 619.
- Simon, S., T. Hendry., S. W. Chang. and C. W. Kiaw. 1998. Early yield performance of clonal oil palm (*Elaeis guineensis* Jacq) plantings in PPB Oil Palm Bhd, Sabah – A Case Study. **The Planter**, 47 : 257 – 269.
- Soh, A. C. 1986. Expected yield increase with selected oil palm clones from current D x P seedling materials and its implications on clonal propagation, breeding and ortet selection. **Oléagineux**, 41 : 51 – 56.
- Soh, A. C. and C. S. Chow. 1989. Index selection in oil palm for cloning. in **Proceedings of the 6th international Congress**. pp. 713 – 716. Tsukuba : SABRAO.
- Soh, A. C., Y. Y. Yong., Y. W. Ho. and N. Rajanaidu. 1995. Commercial in clone : early results of their performance in several locations. **Recent Developments in Oil Palm Tissue Culture and Biotechnology**. (Rao, V., I. E. Henson. and N. Rajanaidu. eds.) Kuala Lumpur, Malaysia, 24 – 25 September 1993. PORIM, pp. 134 - 144.
- Te-chato, S. 1998a. Callus induction from cultured zygotic embryo of oil palm subsequent to plantlet regeneration. **Songklanakarinn Journal Science Technology**. 20: 1-6.
- Teixeira, J. B., M. R. Sondahl, T. Nakamura and E. G. Kirby. 1995. Establishment of oil palm cell suspension and plant regeneration. **Plant Cell, Tissue and Organ Culture**. 40: 105-111.

Wooi, K. C. 1995. Oil palm tissue culture – current practice and constraints. *In Recent Developments in Oil Palm Tissue Culture and Biotechnology* (eds. V. Rao, I. E. Henson and N. Rajanaidu) pp. 21-32. Bangi : Malaysian Palm Oil Board.

